FIU CURAÇAO | FINANCIAL INTELLIGENCE UNIT CURAÇAO

Voorschriften en Richtlijnen voor Notarissen, advocaten, accountants, belastingadviseurs en administratiekantoren

Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID)
(P.B. 2017, no. 92, zoals laatstelijk gewijzigd bij P.B. 2024, no. 157)

Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT) (P.B. 2017, no. 99 (GT), zoals laatstelijk gewijzigd bij P.B. 2024, no. 157)

Herzien 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen .....
1.1 Inleiding .....
1.2 Achtergrond .....
1.3 Doel van dit toezichtkader .....
1.4 Reikwijdte en toepasselijkheid .....
1.5 FIU Curaçao als toezichthouder .....
Hoofdstuk 2 Wettelijk kader .....
2.1 Wettelijk kader .....
2.2 Nationale risicobeoordeling .....
2.3 Officiële bronnen en actuele informatie .....
Hoofdstuk 3 Risicogebaseerde benadering .....
3.1 Algemene uitgangspunten .....
3.2 Risico-identificatie .....
3.3 Doorwerking in de praktijk .....
3.4 Beheersing van ML TF risico's .....
3.5 Beoordeling en beheersing van PF risico's .....
Hoofdstuk 4 Cliëntenonderzoek .....
4.1 Algemene verplichting tot cliëntenonderzoek .....
4.2 Identificatie en verificatie .....
4.3 Identificatie en verificatie zonder fysiek contact .....
4.4 Vaststelling van de uiteindelijk belanghebbende .....
4.5 Doel van de relatie en herkomst van middelen .....
4.6 Doorlopend cliëntenonderzoek .....
4.7 Vereenvoudigde maatregelen bij een lager risico .....
4.8 Steunen op derden binnen dezelfde groep .....
4.9 Voorbeeld: onderzoek naar de herkomst van middelen .....
Hoofdstuk 5 Melding van ongebruikelijke transacties .....
5.1 Meldplicht en toepasselijke indicatoren .....
5.1.1 Toepasselijke regeling en indicatoren .....
5.1.2 Objectieve indicatoren .....
5.1.3 Subjectieve indicator .....
5.1.4 Vastlegging en tijdstip van melden .....
5.2 Interne procedures voor het herkennen, beoordelen en melden .....
5.3 Verbod op kennisgeving .....
5.4 Beroepsgeheim en wettelijke meldplicht .....
5.5 Praktijkvoorbeelden .....
5.5.1 Notaris – betaling door een buitenlandse derde .....

5.5.2 Advocaat – oprichting van meerdere rechtspersonen
5.5.3 Accountant – onverklaarbare boekingen en facturen
5.5.4 Administratiekantoor – buitenlandse geldstromen zonder grondslag
5.5.5 Belastingadviseur – opdracht ingetrokken na vragen
Hoofdstuk 6 Sanctiemaatregelen
6.1 Algemene sanctieverplichtingen
6.2 Sanctietoetsing
6.3 Bevriezing van financiële en economische middelen
6.4 Verbod op directe en indirecte terbeschikkingstelling
6.5 Interne procedures, governance en vastlegging
6.6 Praktische toepassing per beroepsgroep
6.7 Praktijkvoorbeeld: mogelijke match en indirecte zeggenschap
Hoofdstuk 7 Interne organisatie en beheersing
7.1 Verantwoordelijkheid van de instelling
7.2 Beleid en werkprocedures
7.3 Interne verantwoordelijkheden
7.4 Screening, opleiding en bewustwording
7.5 Interne controle en dossiervorming
7.6 Proportionaliteit en kleinere Juridische en Administratieve dienstverleners
7.7 Uitbesteding
7.8 Groepsbrede programma's
Hoofdstuk 8 Afdeling Toezicht
8.1 Toezichtstaak
8.2 Registratie bij FIU Curaçao
8.3 Bevoegdheden van de toezichthouder
8.4 Wijze van toezicht
8.5 Medewerkingsplicht
8.6 Vaststelling van tekortkomingen en herstel
8.7 Herinspectie en opvolging
8.8 Integriteit, betrouwbaarheid en relevante wijzigingen
Hoofdstuk 9 Afdeling Analyse en meldprocedure
9.1 Rol van de Afdeling Analyse
9.2 Verwijzing naar de meldplicht
9.3 Registratie bij de Afdeling Analyse
9.4 Wijze van melden via goAML
9.5 Aanvullende informatie
9.6 Opschorting van een transactie
9.7 Geheimhouding en bescherming van meldinformatie
9.8 Bewaarplicht
9.9 Gevolgen van niet registreren, niet melden of onvoldoende informatieverstrekking
9.10 Samenwerking tussen Analyse en Toezicht
Hoofdstuk 10 Bestuurlijke maatregelen en verzwarende omstandigheden
10.1 Wettelijke grondslag en handhavingsinstrumenten

10.2 Normherstel
10.3 Last onder dwangsom
10.4 Bestuurlijke boete
10.5 Ernstige, structurele en herhaalde overtredingen
10.6 Verzwarende en verzachtende omstandigheden
10.7 Proportionaliteit en afweging
10.8 Openbaarmaking, registratie en beroepsorganisaties
10.9 Samenloop van bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving
Hoofdstuk 11 Slotbepalingen
11.1 Status en juridische betekenis
11.2 Reikwijdte
11.3 Evaluatie en actualisering
11.4 Publicatie en versiebeheer
11.5 Overgang naar de nieuwe versie
11.6 Inwerkingtreding
11.7 Citeertitel
Bijlage I Gebruikte afkortingen
Bijlage II Bronnen en wettelijke grondslagen
1 Nationale wet en regelgeving
2 Internationale standaarden
3 Relatie met de FATF criteria
4 Nationale beleidsdocumenten
Bijlage III Bestuurlijke boetes en lasten onder dwangsom
1 Wettelijk kader
2 Last onder dwangsom
3 Bestuurlijke boete
4 Bedragen op grond van de diensten vallende onder artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 15°LID
5 Bedragen op grond van de diensten vallende onder artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder 15°LvMOT
7 Overgangsrecht
8 Valuta en wijze van vermelding
9 Officiële bronnen

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

1.1 Inleiding

Voor u liggen de Voorschriften en Richtlijnen die de Financial Intelligence Unit Curaçao (hierna: FIU Curaçao) uitvaardigt in haar hoedanigheid van toezichthouder op notarissen, advocaten, accountants, belastingadviseurs en administratiekantoren, voor zover zij beroeps- of bedrijfsmatig een dienst verrichten die valt onder artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 15°, van de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID) en artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder 15°, van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT). In dit document worden zij gezamenlijk aangeduid als Juridische en Administratieve dienstverleners.

De toepasselijkheid van de LID en de LvMOT wordt bepaald door de feitelijk verrichte dienst. Een beroepstitel, inschrijving bij een beroepsorganisatie of bedrijfsomschrijving is op zichzelf niet beslissend. Een beroepsbeoefenaar of onderneming valt voor een concrete opdracht onder deze Voorschriften en Richtlijnen zodra de opdracht een wettelijk aangewezen dienst omvat.

FIU Curaçao is voor deze Juridische en Administratieve dienstverleners aangewezen als toezichthouder op grond van artikel 11, eerste lid, onderdeel b, LID en artikel 22mm, eerste lid, onderdeel b, LvMOT. De bevoegdheid om voorschriften en richtlijnen uit te vaardigen volgt uit artikel 11, derde lid, LID en artikel 22mm, derde lid, LvMOT. Artikel 2, achtste lid, LID bevat daarnaast een specifieke bevoegdheid om voorschriften te geven over de uitvoering van het cliëntenonderzoek.

Het nationale kader ter voorkoming en bestrijding van witwassen, terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering wordt hierna aangeduid als het AML/CFT/CPF-kader. De volledige wettelijke grondslagen en relevante wijzigingspublicaties zijn opgenomen in Bijlage II.

1.2 Achtergrond

Notarissen, advocaten, accountants, belastingadviseurs en administratiekantoren kunnen betrokken zijn bij vastgoed- en ondernemingstransacties, het beheer van cliëntgelden of andere vermogensbestanddelen, de inrichting van vennootschapsstructuren en andere diensten waarmee vermogen wordt gevormd, gehouden, verplaatst of aan het zicht kan worden onttrokken. Hun deskundigheid en toegang tot financiële en juridische structuren kunnen legitieme doeleinden dienen, maar kunnen ook worden misbruikt om de herkomst van middelen, de identiteit van de uiteindelijk belanghebbende of het doel van een transactie te verhullen.

De “Financial Action Task Force” (FATF) heeft voor aangewezen niet-financiële ondernemingen en beroepsgroepen internationale standaarden vastgesteld. Voor de beroepsgroepen vallende onder artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 15°, van de LID en artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder 15°, van de LvMOT zijn met name FATF Aanbevelingen 22 en 23 relevant. Deze standaarden vormen een belangrijk internationaal kader, maar zijn geen zelfstandige Curaçaose wettelijke grondslag. De rechtstreeks toepasselijke verplichtingen volgen uit de Curaçaose wet- en regelgeving.

1.3 Doel van dit toezichtkader

Dit toezichtkader verduidelijkt hoe Juridische en Administratieve dienstverleners de verplichtingen voortvloeiende uit de LID en de LvMOT in hun beroepspraktijk moeten toepassen. Het behandelt de risico gebaseerde benadering, het cliëntenonderzoek, de meldplicht, de naleving van

sanctiemaatregelen, de interne beheersing en de wijze waarop FIU Curaçao toezicht houdt en handhaaft.

De voorbeelden in dit document zijn illustratief. Zij vervangen geen beoordeling van de feiten en omstandigheden van het concrete dossier en creëren geen verplichtingen die niet uit de toepasselijke wet- en regelgeving voortvloeien.

1.4 Reikwijdte en toepasselijkheid

Voor diensten vallende onder artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 15°, van de LID en artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder 15°, van de LvMOT omvat de in de wet genoemde beroeps- en bedrijfsmatige diensten. Daartoe behoren, voor zover de wettelijke omschrijving van toepassing is, werkzaamheden bij de koop of verkoop van registergoederen of ondernemingen, het beheren van geld, effecten of andere vermogensbestanddelen van een cliënt, het openen of beheren van bank-, spaar- of effectenrekeningen, het organiseren van bijdragen voor de oprichting, exploitatie of het beheer van vennootschappen en het oprichten, exploiteren of beheren van rechtspersonen of juridische constructies.

De instelling beoordeelt vóór aanvang van iedere opdracht of de beoogde werkzaamheden onder de LID en de LvMOT vallen. Die beoordeling wordt vastgelegd. Wanneer een opdracht uit meerdere werkzaamheden bestaat, moet de instelling ook beoordelen of één onderdeel van de opdracht een aangewezen dienst vormt. Een algemene verwijzing naar advisering, accountancy of administratieve ondersteuning is daarvoor niet voldoende.

Een advocaat die uitsluitend de rechtspositie van een cliënt bepaalt of een cliënt vertegenwoordigt in of in verband met een gerechtelijke procedure kan onder een wettelijke uitzondering vallen. Een dergelijke uitzondering moet per opdracht en aan de hand van de wettelijke voorwaarden worden beoordeeld. Zij strekt zich niet automatisch uit tot afzonderlijke transactionele, financiële of vennootschapsrechtelijke werkzaamheden. Hetzelfde geldt, voor zover wettelijk relevant, voor andere beroepsbeoefenaren met een bijzondere geheimhoudingsplicht.

1.5 FIU Curaçao als toezichthouder

De Afdeling Toezicht van FIU Curaçao houdt risico gebaseerd toezicht op de naleving van de LID en de LvMOT. De Afdeling Analyse ontvangt en analyseert meldingen van ongebruikelijke transacties. Beide afdelingen hebben een onderscheiden taak. De toezichtbevoegdheden worden behandeld in hoofdstuk 8; de meldprocedure en de rol van de Afdeling Analyse in hoofdstuk 9.

Hoofdstuk 2 Wettelijk kader

2.1 Wettelijk kader

De LID verplicht Juridische en Administratieve dienstverleners onder meer om cliëntenonderzoek te verrichten, de identiteit van de cliënt en de uiteindelijk belanghebbende vast te stellen en te verifiëren, het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie te beoordelen en de verkregen gegevens vast te leggen en te bewaren. De LvMOT verplicht Juridische en Administratieve dienstverleners om ongebruikelijke transacties onverwijld aan FIU Curaçao te melden en bevat regels over registratie, informatieverstrekking, geheimhouding, toezicht en handhaving.

De belangrijkste voor dit toezichtkader gebruikte wettelijke bronnen zijn de LID en de LvMOT, beide in hun geldende vorm, de Regeling indicatoren ongebruikelijke transacties (P.B. 2015, no. 73), zoals gewijzigd bij P.B. 2024, no. 60, de toepasselijke boete- en dwangsombesluiten en de Curaçaose sanctieregelgeving. Bij iedere toepassing moet de op dat moment geldende tekst worden geraadpleegd.

De LID en de LvMOT hebben verschillende functies. Een instelling mag het cliëntenonderzoek niet beperken tot de vraag of een transactie moet worden gemeld. Evenmin vervangt een melding het cliëntenonderzoek of de beslissing of een opdracht mag worden aangegaan of voortgezet. De verplichtingen moeten naast elkaar worden toegepast.

2.2 Nationale risicobeoordeling

De laatst publiek beschikbare nationale risicoanalyse voor witwassen is de “National Risk Assessment (on) Money Laundering” Curaçao 2020. Het rapport is in mei 2023 gepubliceerd en heeft betrekking op de beoordelingsperiode 2018-2021. Juridische en Administratieve dienstverleners betrekken relevante nationale risico-informatie bij hun eigen risicoanalyse, naast actuele informatie over hun cliënten, diensten, landen, leveringskanalen en transacties.

Het rapport en de bijbehorende informatie zijn beschikbaar via de website van het Ministerie van Financiën van Curaçao: https://minfin.cw/en/documents/national-risk-assesment-curacao-on-money-laundering/. Voor actuele Curaçaose wet- en regelgeving en officiële publicaties wordt verwezen naar https://gobiernu.cw/. Aanvullende voorschriften, richtlijnen, sanctie-informatie en informatie voor meldplichtige Juridische en Administratieve dienstverleners zijn beschikbaar via de website van FIU Curaçao: https://www.fiucuracao.cw.

Voor het internationale risicokader raadplegen Juridische en Administratieve dienstverleners de officiële website van de FATF: https://www.fatf-gafi.org/. De FATF Aanbevelingen en de actuele lijsten van hoge risico en andere aan toezicht onderworpen rechtsgebieden zijn daar afzonderlijk beschikbaar. De Evaluatierapporten en Follow-Up Rapporten betreffende Curaçao zijn beschikbaar via de website van de CFATF: https://www.cfatf-gafic.org, waaronder de pagina https://cfatf-gafic.org/the-mutual-evaluation-reports-of-curacao-and-sint-maarten.

Een nationale risicobeoordeling of een externe landenlijst vervangt de eigen beoordeling van de instelling niet. De instelling moet kunnen uitleggen welke nationale en sectorspecifieke risico’s voor haar praktijk relevant zijn, welke bronnen zijn geraadpleegd, op welke datum dit is gebeurd en hoe de

uitkomsten in beleid, cliëntenonderzoek, monitoring en interne controle zijn verwerkt. Websites en lijsten moeten periodiek en bij relevante gebeurtenissen opnieuw worden geraadpleegd.

2.3 Officiële bronnen en actuele informatie

Juridische en Administratieve dienstverleners raadplegen bij de toepassing van deze V&R steeds de actuele officiële bronnen. Een commerciële databank of nieuwsbron kan het onderzoek ondersteunen, maar vervangt de officiële wetstekst, sanctielijst of bekendmaking niet.

Onderwerp	Officiële bron	Gebruik
LID, LvMOT, landsbesluiten en Publicatiebladen	Gobiernu di Kòrsou – https://gobiernu.cw	Controle van de geldende officiële tekst, wijzigingen en inwerkingtreding.
Toezicht, registratie, meldprocedure en richtlijnen	FIU Curaçao – https://fiucuracao.org	Actuele voorschriften, registratiemateriaal, goAML-informatie en sectorspecifieke guidance.
FATF-aanbevelingen en landen met verhoogd risico	FATF – https://www.fatf-gafi.org	Internationale standaarden, methodologie en actuele public statements.
Regionale evaluaties	CFATF – https://www.cfatf-gafic.org	Evaluatie- en follow-uprapporten voor Curaçao en de regio.
VN-sanctiemaatregelen	United Nations Security Council – https://main.un.org/securitycouncil/en/sanctions/information	Actuele informatie over VN-sanctieregimes en geconsolideerde lijsten; de Curaçaose rechtsgrond blijft bepalend.

Hoofdstuk 3 Risico gebaseerde benadering

3.1 Algemene uitgangspunten

De instelling past de LID en de LvMOT risico gebaseerd toe. Dit betekent dat de aard en intensiteit van de maatregelen aansluiten bij het vastgestelde risico, terwijl wettelijke minimumverplichtingen steeds volledig worden uitgevoerd. De beoordeling moet voorafgaand aan de dienstverlening plaatsvinden, worden vastgelegd en tijdens de relatie worden bijgewerkt.

Een risico gebaseerde benadering is geen bevoegdheid om verplichtingen achterwege te laten. Zij bepaalt vooral hoeveel informatie nodig is, hoe diepgaand verificatie en controle plaatsvinden, wie een hoger risico goedkeurt en hoe vaak gegevens worden geactualiseerd.

3.2 Risico-identificatie

De instelling beoordeelt ten minste cliënt-, dienst-, transactie-, landen- en leveringskanaalrisico's. Relevante factoren zijn onder meer een PEP, een cliënt zonder duidelijke economische activiteit, een buitenlandse of meer lagen eigendomsstructuur, ongebruikelijke zeggenschapsafspraken, cliëntgelden, betalingen door derden, hoogrisicolanden, dienstverlening op afstand en transacties zonder aannemelijk economisch of juridisch doel.

De risico's verschillen per beroepsgroep. Bij notarissen en advocaten kan het risico samenhangen met vastgoed- en ondernemingstransacties, cliëntgelden en juridische structuren. Bij accountants en belastingadviseurs kan het verband houden met financiële verslaglegging, herstructureringen, fiscale constructies en internationale geldstromen. Bij administratiekantoren kan het risico ontstaan door langdurige toegang tot financiële gegevens, betalingsadministratie, vennootschapsadministratie of ondersteuning van feitelijk inactieve vennootschappen.

De instelling beoordeelt niet uitsluitend de cliënt die de opdracht verstrekt. Ook de UBO, vertegenwoordiger, begunstigde, financier, wederpartij en andere personen die feitelijk invloed uitoefenen kunnen het risicoprofiel bepalen. Afwijkingen tussen formele documenten en feitelijk gedrag moeten worden onderzocht en vastgelegd.

Een transactie kan een verhoogd risico hebben wanneer omvang, vorm, snelheid of betalingswijze niet passen bij het bekende profiel van de cliënt. Voorbeelden zijn betalingen door niet-betrokken derden, ontvangsten en doorbetalingen via cliënt- of derdengeldenrekeningen zonder duidelijke noodzaak, financiering vanuit meerdere landen, ongebruikelijke verrekeningen, terugbetalingen naar een andere rekening en transacties waarbij de economische prestatie niet overeenkomt met het betaalde bedrag.

Een buitenlands element leidt niet automatisch tot een hoog risico. De instelling beoordeelt de concrete relatie met het land, de aard van de dienstverlening, de kwaliteit van beschikbare informatie en de maatregelen waarmee het risico kan worden beheerst.

Beroepsgroep	Kenmerkende diensten	Belangrijke risico's
Notarissen	Oprichting en wijziging van rechtspersonen, aandelen- en	Complexe eigendom, betalingen door derden, ongebruikelijke koopprijzen, buitenlandse

Beroepsgroep	Kenmerkende diensten	Belangrijke risico's
	vastgoedtransacties, beheer of doorgeleiding van gelden.	financiering en misbruik van derdenrekeningen.
Advocaten	Begeleiding van transacties, oprichting of beheer van structuren, beheer van cliëntgelden en aankoop of verkoop van ondernemingen.	Verhulling van eigendom, gebruik van tussenpersonen, complexe grensoverschrijdende structuren en onverklaarde cliëntgelden.
Accountants	Externe accountancy, forensische accountancy en vergelijkbare aangewezen werkzaamheden.	Boekingen zonder grondslag, afwijkende geldstromen, verbonden partijen, onverklaarde activa en administratie die niet aansluit op de economische werkelijkheid.
Belastingadviseurs	Fiscale advisering en structurering voor zover een aangewezen dienst wordt verricht.	Structuren zonder economische grond, meerdere rechtsgebieden, verhulling van UBO's en niet-aannemelijke vermogensverschuivingen.
Administratiekantoren	Administratieve dienstverlening die onder de wettelijke omschrijving van	Facturen zonder prestatie, kasstromen, privé-zakelijke vermenging, transacties voor derden en slapende vennootschappen met plotselinge activiteit.

3.3 Doorwerking in de praktijk

De uitkomst van de risicoanalyse bepaalt de intensiteit van het cliëntenonderzoek, het goedkeuringsniveau, de monitoring en de frequentie waarmee gegevens worden bijgewerkt. Een hoger risico vereist aanvullende informatie en onafhankelijke verificatie. Een lager risico kan slechts tot vereenvoudigde maatregelen leiden wanneer de wet dit toestaat, het lagere risico aantoonbaar is en geen indicator voor ongebruikelijk handelen of andere risicofactor aanwezig is.

In lijn met FATF-Aanbeveling 1.9(b) en 1.9(c) mogen Juridische en Administratieve dienstverleners vereenvoudigde maatregelen toepassen wanneer op basis van een toereikende risicoanalyse een lager ML/TF-risico is vastgesteld. Een vereenvoudigde maatregel is niet toegestaan wanneer er een vermoeden van witwassen of terrorismefinanciering bestaat of wanneer zich een specifiek hoger-risicoscenario voordoet. FIU Curaçao bevordert een juiste toepassing door in deze Voorschriften en Richtlijnen te verduidelijken in welke omstandigheden vereenvoudiging passend kan zijn en welke vormen zij kan aannemen. De instelling blijft verantwoordelijk voor de beoordeling en vastlegging in het concrete geval.

Voorbeeld - complexe ondernemingstransactie;

Een buitenlandse vennootschap wil via meerdere holdings een lokale onderneming verwerven. De vertegenwoordiger geeft geen duidelijke zakelijke reden voor de structuur en de financiering komt van een derde. De instelling stelt de natuurlijke personen vast die uiteindelijk eigenaar zijn of zeggenschap uitoefenen, onderzoekt de functie van iedere entiteit, verifieert de financiering en beoordeelt of de combinatie van omstandigheden aanleiding geeft tot verscherpt onderzoek en een melding.

3.4 Beheersing van ML en TF-risico's

De instelling beschikt over schriftelijk beleid, interne controles en procedures om risico's op witwassen en terrorismefinanciering, hierna ML/TF-risico's, te beheersen. Deze maatregelen zijn afgestemd op de aard, omvang en complexiteit van de praktijk en worden door het senior management goedgekeurd. Bij een eenmanspraktijk geldt de eigenaar of feitelijk leidinggevende als senior management.

Overeenkomstig FATF Aanbeveling 1.13 moeten de vastgestelde risico's aantoonbaar doorwerken in het beleid, de controles en de procedures. Goedkeuring door het senior management moet blijken uit een gedateerd besluit of een andere navolgbare vastlegging. Het beleid vermeldt welke risico's zijn vastgesteld, welke maatregelen daartegenover staan, wie verantwoordelijk is en op welke wijze afwijkingen worden geëscaleerd.

De instelling controleert of het beleid in de praktijk wordt gevolgd. Bevindingen uit dossiercontroles, meldingen, incidenten, wijzigingen in het cliëntenbestand en toezicht worden gebruikt om procedures en risicoclassificaties tijdig aan te passen. Deze monitoring mag niet beperkt blijven tot de aanwezigheid van documenten, maar moet ook beoordelen of medewerkers de maatregelen tijdig, consequent en inhoudelijk juist toepassen.

In lijn met FATF Aanbeveling 1.14 zijn de maatregelen evenredig aan het risico. Wanneer een hoger risico is vastgesteld, past de instelling verscherpte maatregelen toe waarmee dat risico daadwerkelijk wordt beheerst en beperkt. Wanneer een lager risico is vastgesteld en aan de voorwaarden voor vereenvoudiging is voldaan, mag de instelling passende vereenvoudigde maatregelen toepassen. De gekozen maatregel en de verhouding tot het vastgestelde risico worden gemotiveerd en vastgelegd.

3.5 Beoordeling en beheersing van PF-risico's

De instelling identificeert en beoordeelt risico's op proliferatiefinanciering, hierna PF-risico's. Daarbij wordt rekening gehouden met cliënten, uiteindelijk belanghebbenden, betrokken landen, betalingsroutes, goederen, technologie, tussenpersonen en eigendomsstructuren die verband kunnen houden met de ontwikkeling of verspreiding van nucleaire, chemische of biologische wapens en de bijbehorende materialen of overbrengingsmiddelen.

De PF-risicobeoordeling wordt schriftelijk vastgelegd, actueel gehouden en moet met de onderliggende informatie op verzoek beschikbaar kunnen worden gesteld aan FIU Curaçao. Het senior management keurt beleid, controles en procedures goed waarmee de vastgestelde PF-risico's worden beheerst. De instelling monitort de uitvoering en versterkt de controles wanneer blijkt dat zij niet voldoende werken.

Bij hogere PF-risico's neemt de instelling evenredige, verscherpte maatregelen. Deze kunnen bestaan uit intensievere screening, nader onderzoek naar eigendom en zeggenschap, controle van betrokken landen, goederen, technologie en betalingsroutes en aanvullende goedkeuring vóór uitvoering. De

maatregelen moeten in het bijzonder mogelijke schending, niet-uitvoering of omzeiling van gerichte financiële sancties als bedoeld in FATF Aanbeveling 7 kunnen herkennen.

Wanneer PF-risico's aantoonbaar lager zijn, mogen de beheersmaatregelen evenredig zijn aan dat lagere risico. Een lagere risicoclassificatie doet echter niets af aan de verplichting om toepasselijke gerichte financiële sancties volledig uit te voeren. Sanctietoetsing, bevriezingsverplichtingen en verboden op terbeschikkingstelling mogen daarom niet worden verminderd of achterwege gelaten vanwege een lager PF-risico. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan FATF Aanbeveling 1.15 a tot en met 1.15 e.

Hoofdstuk 4 Cliëntenonderzoek

4.1 Algemene verplichting tot cliëntenonderzoek

De instelling voert cliëntenonderzoek uit voordat zij een zakelijke relatie aangaat of een aangewezen dienst verricht. Het onderzoek moet de instelling in staat stellen te weten voor wie zij optreedt, namens wie wordt gehandeld, wie uiteindelijk eigenaar is of zeggenschap heeft, wat het doel van de opdracht is en of de dienstverlening past bij het profiel van de cliënt.

Wanneer het cliëntenonderzoek niet kan worden voltooid, gaat de instelling de relatie of transactie niet aan, voert zij de aangewezen dienst niet uit of beëindigt zij de relatie voor zover de wet dit verlangt. Daarnaast beoordeelt zij of de omstandigheden aanleiding geven tot een melding. Een melding is geen toestemming om een onvolledig cliëntenonderzoek te accepteren.

Op grond van artikel 3 en 4 van de Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID) is de instelling verplicht cliëntenonderzoek te verrichten voordat een zakelijke relatie wordt aangegaan of een incidentele transactie wordt uitgevoerd. Cliëntenonderzoek is geen eenmalige formaliteit, maar een doorlopend proces. Het doel is om voldoende inzicht te verkrijgen in de identiteit van de cliënt, de uiteindelijk belanghebbende (UBO), de aard van de dienstverlening en het doel van de relatie. De omvang en diepgang van het onderzoek dienen in verhouding te staan tot het vastgestelde risico.

4.2 Identificatie en verificatie

De identiteit van een natuurlijke persoon wordt vastgesteld en geverifieerd aan de hand van betrouwbare en onafhankelijke documenten, gegevens of inlichtingen die de LID toestaat. Bij een rechtspersoon worden ten minste de rechtsvorm, naam, statutaire zetel, adres, bestaan, vertegenwoordigingsbevoegdheid en relevante registratiegegevens vastgesteld en geverifieerd.

Wanneer iemand namens de cliënt optreedt, stelt de instelling zowel de identiteit van die persoon als diens bevoegdheid vast en verifieert zij deze. Een kopie van een identiteitsdocument zonder controle van geldigheid, authenticiteit en samenhang met de overige gegevens is niet voldoende.

De instelling moet de identiteit van de cliënt vaststellen en aan de hand van betrouwbare en onafhankelijke documenten, gegevens of inlichtingen verifiëren. De wijze waarop dit gebeurt, is afhankelijk van de vraag of de cliënt een natuurlijke persoon of een rechtspersoon is. Wanneer iemand namens de cliënt optreedt, moeten daarnaast de identiteit en de vertegenwoordigingsbevoegdheid van deze persoon worden vastgesteld en geverifieerd.

Een kopie van een identiteitsdocument is op zichzelf niet voldoende. Uit het dossier moet blijken welk document is gecontroleerd, wanneer de controle heeft plaatsgevonden, wie deze heeft uitgevoerd en of daarbij bijzonderheden zijn vastgesteld.

Wanneer de dienstverlening plaatsvindt zonder fysieke aanwezigheid van de cliënt, moet de instelling aanvullende maatregelen treffen om zich ervan te overtuigen dat het identiteitsdocument authentiek is en daadwerkelijk behoort bij de persoon die de dienstverlening aanvraagt. De instelling past daarbij de geldende voorschriften voor identificatie en verificatie zonder fysiek contact toe.

Het vaststellen van de identiteit van de rechtspersoon staat los van het vaststellen van de uiteindelijk belanghebbende. De instelling mag daarom niet volstaan met de gegevens van de rechtspersoon, de aandeelhouders die zelf rechtspersonen zijn of de bestuurders. De eigendoms- en zeggenschapsstructuur moet worden onderzocht totdat de natuurlijke persoon of personen zijn vastgesteld die uiteindelijk eigenaar zijn van of zeggenschap uitoefenen over de cliënt.

4.3 Identificatie en verificatie zonder fysiek contact

Bij dienstverlening zonder fysieke aanwezigheid beoordeelt de instelling vooraf de extra risico's van het gebruikte kanaal. Zij gebruikt een methode waarmee het identiteitsdocument, de persoon, de geldigheid van de gegevens en waar nodig de bevoegdheid betrouwbaar kunnen worden gecontroleerd. De "Provisions for Identification and Verification without Physical Contact" van juli 2026 worden toegepast voor zover zij op de instelling en de gebruikte methode van toepassing zijn. Deze document is te vinden op de website van FIU Curaçao (www.fiucuracao.cw).

De instelling legt vast welke technologie en bronnen zijn gebruikt, welke controles zijn uitgevoerd, welke afwijkingen zijn geconstateerd en hoe deze zijn opgelost. Het gebruik van een externe leverancier verplaatst de wettelijke verantwoordelijkheid niet. De instelling test de werking van de oplossing vóór ingebruikneming, bewaakt incidenten en beoordeelt periodiek of de methode nog betrouwbaar is.

Hier wordt uitgelegd dat artikel 3, eerste lid van de LID ook bij identificatie zonder fysieke aanwezigheid van toepassing blijft. Ook wordt aangegeven dat de instelling rekening moet houden met de risico's die samenhangen met de cliënt, de zakelijke relatie, de dienst, de transactie, het gebruikte kanaal en de betrokken landen.

Ook moet worden vermeld dat de gezamenlijke "Provisions for Identification and Verification without Physical Contact" van CBCS, FIU Curaçao en CGA van juli 2026 een nadere uitwerking vormen van deze verplichting.

Voor rechtspersonen moeten ook betrouwbare registers en officiële vennootschapsdocumenten worden genoemd. Een foto of digitale kopie van een identiteitsdocument is op zichzelf niet voldoende wanneer niet kan worden vastgesteld dat het document authentiek is en bij de betreffende persoon hoort.

De instelling moet passende maatregelen treffen om vast te stellen dat de persoon die op afstand wordt geïdentificeerd daadwerkelijk de persoon is die op het identiteitsdocument staat vermeld.

De instelling moet dan aanvullende informatie of documenten opvragen, een andere verificatiemethode toepassen of fysieke aanwezigheid verlangen. Wanneer de twijfel niet kan worden weggenomen, mag de dienstverlening niet worden aangevangen of voortgezet. Ook moet worden beoordeeld of de omstandigheden aanleiding geven tot een melding van een ongebruikelijke transactie.

4.4 Vaststelling van de uiteindelijk belanghebbende

De instelling stelt vast welke natuurlijke persoon of personen uiteindelijk eigenaar zijn van of zeggenschap uitoefenen over de cliënt, dan wel voor wiens rekening een transactie wordt verricht. Zij doorloopt de eigendoms- en zeggenschapsketen totdat de relevante natuurlijke persoon is bereikt en verifieert de verkregen informatie met betrouwbare bronnen.

Een verklaring van de cliënt of een uittreksel uit een register is niet altijd voldoende, vooral niet bij buitenlandse, structuren met meerdere lagen of ongebruikelijke structuren. De instelling legt de volledige structuur, gebruikte bronnen, percentages, zeggenschapsrechten en gevolgde redenering vast. Als na redelijke maatregelen geen UBO kan worden vastgesteld, handelt zij overeenkomstig de LID en documenteert zij waarom verdere identificatie niet mogelijk was.

Voorbeeld - buitenlandse stichting en vennootschap.

Een cliënt laat een vennootschap oprichten waarvan de aandelen worden gehouden door een buitenlandse stichting. De instelling beperkt zich niet tot de stichting als aandeelhouder, maar onderzoekt wie economisch belang heeft, wie bestuurders kan benoemen, wie instructies geeft en wie anderszins feitelijke zeggenschap uitoefent.

De instelling dient de uiteindelijk belanghebbende vast te stellen en, waar mogelijk, te verifiëren. Dit betekent dat moet worden vastgesteld welke natuurlijke persoon uiteindelijk eigenaar is van of zeggenschap uitoefent over de cliënt. Bij eenvoudige structuren kan dit rechtstreeks blijken uit aandeelhoudersinformatie. Bij complexe structuren dient de eigendoms- en zeggenschapsstructuur volledig in kaart te worden gebracht.

Voorbeeld: Wanneer een lokale vennootschap volledig wordt gehouden door een buitenlandse vennootschap, dient te worden vastgesteld wie de natuurlijke personen achter die buitenlandse entiteit zijn. Als de UBO niet kan worden vastgesteld of wanneer twijfel blijft bestaan over de juistheid van de informatie, mag de zakelijke relatie niet worden aangegaan of dient deze te worden beëindigd.

4.5 Doel van de relatie en herkomst van middelen

De instelling stelt het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie of opdracht vast. De omschrijving moet concreet genoeg zijn om latere handelingen te kunnen toetsen. Bij relevante of verhoogde risico's onderzoekt zij tevens de herkomst van de gebruikte middelen en, wanneer de omstandigheden of toepasselijke regels dat vereisen, de bron van het vermogen.

Bewijs kan onder meer bestaan uit bankafschriften, jaarrekeningen, koopovereenkomsten, belastingstukken, leningsdocumentatie of stukken over verkoop, erfenis of dividend. De instelling beoordeelt niet alleen of een document aanwezig is, maar ook of bedragen, partijen, data en economische verklaring met elkaar overeenstemmen.

Een algemene omschrijving zoals "juridische dienstverlening", "fiscaal advies", "administratieve ondersteuning" of "oprichting van een vennootschap" is niet voldoende. De instelling moet de opdracht zo concreet vastleggen dat zij tijdens de dienstverlening kan beoordelen of de handelingen, transacties en geldstromen passen bij het opgegeven doel en het bekende profiel van de cliënt.

De verkregen informatie moet voldoende specifiek, aannemelijk en waar nodig met documenten onderbouwd zijn. De instelling mag niet uitsluitend afgaan op een algemene of mondelinge verklaring van de cliënt wanneer de aard, omvang of complexiteit van de opdracht nader onderzoek vereist.

Bij cliënten of transacties met een verhoogd risico moet de instelling beoordelen of het bekende vermogen in redelijke verhouding staat tot het beroep, de bedrijfsactiviteiten, de financiële positie en de achtergrond van de cliënt of UBO. Bij PEP's moet, overeenkomstig de toepasselijke verplichtingen, bijzondere aandacht worden besteed aan de bron van het vermogen en de bron van de voor de transactie gebruikte middelen.

Wanneer gelden via een derdenrekening lopen, moet de notaris de herkomst, bestemming en rechtsgrond van de betaling kunnen vaststellen. De derdenrekening mag niet worden gebruikt als algemene betaal- of doorstroomrekening zonder voldoende verband met de notariële dienstverlening.

De vastlegging moet voldoende duidelijk zijn om achteraf te kunnen reconstrueren waarom de instelling de opdracht heeft aanvaard, voortgezet, geweigerd of beëindigd en waarom eventueel wel of geen melding is gedaan.

4.6 Doorlopend cliëntenonderzoek

Het cliëntenonderzoek eindigt niet nadat de cliënt, de vertegenwoordiger en de uiteindelijk belanghebbende zijn geïdentificeerd en geverifieerd. Gedurende de volledige zakelijke relatie dient de instelling erop toe te zien dat haar kennis van de cliënt actueel, volledig en betrouwbaar blijft.

De intensiteit en frequentie van het doorlopend cliëntenonderzoek worden afgestemd op de aard en omvang van de instelling, de aangeboden dienstverlening en de vastgestelde risico's op witwassen, terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering. Een zakelijke relatie met een verhoogd risico vereist intensievere en frequentere controle dan een relatie met een aantoonbaar lager risico.

Ook bij een cliënt met een lager risicoprofiel blijft doorlopend cliëntenonderzoek verplicht. Vereenvoudigde maatregelen betekenen niet dat de instelling de zakelijke relatie niet meer hoeft te volgen of dat signalen van een verhoogd risico buiten beschouwing mogen worden gelaten.

De instelling mag niet uitsluitend afgaan op afzonderlijke transacties. Ook een patroon van transacties dat op zichzelf uit normale bedragen bestaat, kan afwijken van het bekende cliëntprofiel. De instelling beziet daarom zowel afzonderlijke opdrachten en transacties als de samenhang daartussen.

Wanneer de instelling zelf geen betalingen uitvoert of beheert, geldt de verplichting nog steeds voor de informatie die zij bij de uitvoering van haar werkzaamheden ontvangt. De instelling beoordeelt dan bijvoorbeeld documenten, overeenkomsten, boekingen, jaarrekeningen, fiscale aangiften, oprichtingsstukken en informatie over de betrokken partijen.

De instelling stelt op basis van het risicoprofiel vast hoe vaak het cliëntdossier periodiek wordt beoordeeld. Deze frequentie wordt opgenomen in het interne beleid en moet kunnen worden gemotiveerd.

Wanneer de instelling het cliëntenonderzoek niet kan actualiseren of wanneer essentiële informatie niet kan worden verkregen of geverifieerd, mag zij de zakelijke relatie niet zonder nadere beoordeling ongewijzigd voortzetten. De instelling beoordeelt dan of de dienstverlening moet worden beperkt, opgeschort of beëindigd en of een meldingsplicht bestaat.

Indien geen wijzigingen zijn vastgesteld, wordt ook dit vastgelegd. Een enkele vermelding dat het dossier is "gecontroleerd" of "ongewijzigd" is onvoldoende wanneer niet blijkt welke onderdelen daadwerkelijk zijn beoordeeld.

4.7 Vereenvoudigde maatregelen bij een lager risico

De instelling mag vereenvoudigde cliëntenonderzoeksmaatregelen toepassen wanneer zij vooraf op basis van een toereikende, actuele en gedocumenteerde risicoanalyse heeft vastgesteld dat sprake is van een lager risico op witwassen of terrorismefinanciering. Vereenvoudigde maatregelen mogen uitsluitend worden toegepast voor zover de LID daarvoor ruimte biedt.

De toepassing van vereenvoudigde maatregelen is geen vrijstelling van het cliëntenonderzoek. Het betreft een aanpassing van de aard, intensiteit of frequentie van bepaalde maatregelen aan het aantoonbaar lagere risico. De instelling moet de cliënt, de vertegenwoordiger en de uiteindelijk belanghebbende nog steeds kunnen identificeren, de zakelijke relatie begrijpen en controleren of de dienstverlening binnen het vastgestelde risicoprofiel blijft.

Een lager risico kan bijvoorbeeld aannemelijk zijn wanneer sprake is van een eenvoudige en transparante cliëntstructuur, beperkte en goed verklaarbare dienstverlening, betalingen via een bankrekening op naam van de cliënt en betrokkenheid van uitsluitend landen waarvoor geen bijzondere risico-indicatoren zijn vastgesteld. Dit is echter geen automatische kwalificatie. De instelling moet de omstandigheden gezamenlijk beoordelen.

Een algemene kwalificatie als “laag risico” zonder onderliggende motivering is onvoldoende. Ook een standaardverwijzing naar de aard van het beroep, de woonplaats van de cliënt of de beperkte waarde van een transactie voldoet niet.

De instelling draagt er zorg voor dat medewerkers weten in welke omstandigheden vereenvoudigde maatregelen kunnen worden toegepast. Het interne beleid bevat hiervoor duidelijke criteria, praktische voorbeelden, goedkeuringsvereisten en omstandigheden waarin vereenvoudiging onmiddellijk moet worden beëindigd.

De vereenvoudiging moet aansluiten bij de reden waarom het risico als lager is beoordeeld. Wanneer het lagere risico bijvoorbeeld verband houdt met een eenvoudige dienstverlening van beperkte omvang, kan de monitoring daarop worden afgestemd. Dit betekent niet dat ook de vaststelling van de uiteindelijk belanghebbende achterwege mag blijven.

De sanctietoetsing wordt evenmin verminderd op grond van een lager witwas- of terrorismefinancieringsrisico. De verplichting om toepasselijke gerichte financiële sancties volledig en onverwijld uit te voeren, blijft onverkort gelden.

Maatregelniveau	Voorwaarde	Mogelijke uitvoering	Niet toegestaan of onvoldoende
Vereenvoudigd	Een lager risico is vooraf toereikend en gedocumenteerd vastgesteld en de LID laat vereenvoudiging toe.	Lagere actualiseringsfrequentie of aangepaste intensiteit van monitoring, voor zover evenredig.	Bij een vermoeden van ML/TF, een specifiek hoger-risicoscenario of onvoldoende cliëntinformatie.

Maatregelniveau	Voorwaarde	Mogelijke uitvoering	Niet toegestaan of onvoldoende
Regulier	Geen aantoonbaar lager of hoger risico.	Volledige identificatie, verificatie, UBO-vaststelling, doel en aard, monitoring, sanctietoetsing en vastlegging.	Een standaardaanpak is onvoldoende zodra relevante hogere risico's ontstaan.
Verscherpt	Een hoger risico is vastgesteld of de wet schrijft verscherpte maatregelen voor.	Aanvullende bronnen en documenten, herkomstonderzoek, goedkeuring door het hoger leidinggevend personeel en intensievere monitoring.	Alleen meer documenten verzamelen zonder inhoudelijke beoordeling en conclusie.

4.8 Steunen op derden binnen dezelfde groep

Een instelling kan, voor zover de LID dit toestaat, voor bepaalde onderdelen van het cliëntenonderzoek steunen op informatie en werkzaamheden van een derde die deel uitmaakt van dezelfde groep. Dit kan bijvoorbeeld een buitenlands hoofdkantoor, een moedermaatschappij, een zusterorganisatie of een ander groepsonderdeel zijn.

Steunen op een groepsonderdeel betekent niet dat de verantwoordelijkheid voor het cliëntenonderzoek wordt overgedragen. De instelling die in Curaçao de zakelijke relatie aangaat of de dienst verleent, blijft volledig verantwoordelijk voor de naleving van de LID, de LvMOT, de toepasselijke sanctieregelgeving en deze V&R.

De instelling dient de relevante informatie over het cliëntenonderzoek te verkrijgen zodra zij voornemens is op het groepsonderdeel te steunen. Zij mag niet volstaan met de verwachting dat deze informatie op een later moment kan worden opgevraagd.

De instelling legt de uitkomst van deze beoordeling schriftelijk vast. Een vermelding van alleen de naam van een buitenlandse toezichthouder is onvoldoende. Uit het dossier moet ook blijken waarom de instelling ervan uitgaat dat het groepsonderdeel en de relevante groepsmaatregelen daadwerkelijk aan passend toezicht zijn onderworpen.

Een groepsonderdeel kan bijvoorbeeld een cliënt als normaal risico hebben aangemerkt omdat de cliënt in het land van het groepsonderdeel een bekende onderneming is. De Curaçaose instelling moet desondanks beoordelen of de voorgenomen dienst, de betrokken landen, de gebruikte structuur en de herkomst van de middelen voor haar dienstverlening aanvullende risico's opleveren.

Een Curaçaos kantoor dat deel uitmaakt van een internationaal netwerk mag niet automatisch afgaan op het cliëntdossier van een buitenlands kantoor. Eerst moet worden vastgesteld of daadwerkelijk sprake is van dezelfde groep, of de groepsmaatregelen aan de gestelde voorwaarden voldoen en of cliëntinformatie en onderliggende documenten tijdig toegankelijk zijn.

De vastlegging moet FIU Curaçao in staat stellen om te beoordelen of de instelling terecht op het groepsonderdeel heeft gesteund en of aan de voorwaarden van FATF Aanbeveling 17.3(b) en 17.3(c) is voldaan.

4.9 Voorbeeld: onderzoek naar de herkomst van middelen

Een cliënt vraagt een notaris of advocaat om een overname van een onderneming of een overdracht van aandelen te begeleiden. Volgens de overeenkomst bedraagt de koopsom Cg.2.000.000. Kort voor het passeren van de akte of de afronding van de transactie blijkt dat Cg.1.500.000 niet door de koper zelf wordt betaald, maar door een buitenlandse vennootschap die niet als partij in de overeenkomst is genoemd.

De betrokken buitenlandse vennootschap komt niet voor in het bestaande cliëntdossier. Evenmin blijkt uit de overeenkomst op welke grond zij een aanzienlijk gedeelte van de koopsom betaalt.

De beoordeling moet inhoudelijk zijn. Het enkele verzamelen van documenten is onvoldoende. De instelling controleert of de documenten betrouwbaar zijn, onderling overeenkomen en daadwerkelijk antwoord geven op de vastgestelde vragen.

Een administratieve dienstverlener die de betaling in de administratie verwerkt, beoordeelt of de buitenlandse betaling past bij het cliëntprofiel en of de onderliggende overeenkomst en boekhoudkundige verwerking voldoende duidelijk zijn. Wanneer de verklaring onvoldoende is, legt de dienstverlener de afwijking vast en beoordeelt hij welke aanvullende maatregelen en eventuele melding nodig zijn.

De instelling legt in het cliëntdossier ten minste vast:

- wat de aanleiding was voor het aanvullende onderzoek;
- welke partijen bij de transactie en de betaling betrokken waren en wat hun onderlinge relatie is;
- welke juridische en economische grondslag voor de betaling is opgegeven;
- welke documenten zijn ontvangen en gecontroleerd en welke onafhankelijke bronnen zijn geraadpleegd;
- hoe de herkomst van de middelen is vastgesteld en of ook de herkomst van het vermogen is onderzocht;
- welke PEP- en sanctiecontroles zijn uitgevoerd;
- welke risico-indicatoren zijn vastgesteld en hoe de verstrekte verklaring en bewijsstukken zijn beoordeeld;
- of het risicoprofiel is aangepast en welke aanvullende of verscherpte maatregelen zijn genomen;
- of de transactie is uitgevoerd, uitgesteld, geweigerd of beëindigd; en
- of is beoordeeld of een melding bij het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties noodzakelijk is.

Hoofdstuk 5 Melding van ongebruikelijke transacties

5.1 Meldplicht en toepasselijke indicatoren

Op grond van artikel 11 van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT) meldt de instelling een verrichte of voorgenomen ongebruikelijke transactie onverwijld bij het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties van FIU Curaçao. De meldplicht ontstaat zodra aan een toepasselijke objectieve of subjectieve indicator is voldaan. De instelling hoeft niet te bewijzen dat daadwerkelijk sprake is van witwassen, terrorismefinanciering, proliferatiefinanciering of een ander strafbaar feit.

5.1.1 Toepasselijke regeling en indicatoren

De toepasselijke indicatoren zijn opgenomen in de Regeling indicatoren ongebruikelijke transacties (P.B. 2015, no. 73), zoals gewijzigd bij P.B. 2024, no. 60. Voor de diensten vallende onder artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 15°, van de LID en artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder 15°, van de LvMOT zijn de indicatoren van Bijlage K relevant. De instelling raadpleegt steeds de actuele officiële tekst en beoordeelt per verrichte of voorgenomen dienst welke indicator van toepassing is.

Een objectieve en een subjectieve indicator kunnen gelijktijdig van toepassing zijn. In dat geval vermeldt de instelling in de melding alle relevante feiten en indicatoren. Een melding op grond van een objectieve indicator neemt de verplichting niet weg om ook de achterliggende risico's te beoordelen en het cliëntonderzoek zo nodig aan te scherpen.

5.1.2 Objectieve indicatoren

Een objectieve indicator beschrijft een concreet in de regeling omschreven geval. Zodra de feiten aan de indicator voldoen, is melding verplicht. De instelling mag geen aanvullende verdenkingsdrempel toepassen en mag de melding niet achterwege laten omdat zij de cliënt betrouwbaar vindt, de transactie verklaarbaar acht of geen vermoeden van witwassen heeft.

Voor de onder Bijlage K vallende diensten betreffen de objectieve indicatoren in hoofdzaak:

- een transactie die aan politie of justitie wordt gemeld;
- een transactie die in strijd is met de toepasselijke sanctieregelgeving; en
- een contante transactie van Cg.20.000 of meer, of de wettelijk geldende tegenwaarde daarvan, waarbij de dienstverlener direct of indirect betrokken is.

Voorbeeld objectieve indicator – contante betaling. Een cliënt betaalt bij een door een notaris begeleide transactie een bedrag van Cg.20.000 of meer contant. Als de notaris daarbij direct of indirect is betrokken, is de objectieve indicator vervuld en moet onverwijld worden gemeld. Een aannemelijke verklaring over de herkomst van het geld neemt deze meldplicht niet weg.

Voorbeeld objectieve indicator – politie of justitie. Een accountant constateert tijdens een aangewezen dienst transacties die op vervalste facturen lijken te berusten en meldt deze transacties aan politie of justitie. Omdat de transacties aan politie of justitie worden gemeld, moet de accountant tevens beoordelen en uitvoeren wat de toepasselijke objectieve indicator van Bijlage K voorschrijft.

5.1.3 Subjectieve indicator

De subjectieve indicator vereist een beoordeling op basis van de kennis van de cliënt, de UBO, de opdracht, de transactie, de betrokken partijen en de geldstromen. Melding is verplicht wanneer de instelling aanleiding heeft om te veronderstellen dat de transactie verband kan houden met witwassen,

het financieren van terrorisme of het financieren van proliferatie. Een strafrechtelijk bewijs of zekerheid over het gronddelict is niet vereist.

Bij deze beoordeling let de instelling onder meer op onduidelijke of wisselende verklaringen, betalingen door niet bij de opdracht betrokken derden, een onverklaarbare herkomst of bestemming van middelen, complexe structuren zonder aannemelijk doel, afwijkingen van het bekende cliëntprofiel, tegenstrijdige documenten en druk om gebruikelijke controles over te slaan.

Voorbeeld subjectieve indicator. Een advocaat wordt gevraagd meerdere vennootschappen op te richten zonder duidelijke operationele activiteiten. De aandeelhouders en bestuurders wijzigen tijdens de voorbereiding en een buitenlandse derde betaalt de kosten. Deze combinatie kan aanleiding geven om te veronderstellen dat de structuur wordt gebruikt om eigendom of geldstromen te verhullen. De advocaat beoordeelt of de werkzaamheden onder de meldplicht vallen en meldt wanneer de subjectieve indicator is vervuld.

5.1.4 Vastlegging en tijdstip van melden

De instelling legt vast welke indicator is beoordeeld, welke feiten en documenten daarbij zijn betrokken, wanneer de indicator is vastgesteld, wie de beoordeling heeft uitgevoerd en wanneer de melding is ingediend. Een kort intern onderzoek mag alleen dienen om de relevante feiten vast te stellen en mag een onverwijlde melding niet onnodig vertragen. Ook weigering of intrekking van de opdracht neemt een reeds ontstane meldplicht niet weg.

Indicator	Wanneer melden	Gevolg voor de beoordeling
Objectief	Zodra de concrete wettelijke kenmerken zijn vervuld.	Melding is verplicht, ongeacht de eigen inschatting of verklaring van de cliënt.
Subjectief	Zodra feiten en omstandigheden aanleiding geven te veronderstellen dat de transactie verband kan houden met ML, TF of PF.	De instelling motiveert welke signalen en omstandigheden tot die conclusie hebben geleid.

5.2 Interne procedures voor het herkennen, beoordelen en melden

De instelling beschikt over een schriftelijke en praktisch toepasbare procedure voor het herkennen, intern doorgeven, beoordelen en melden van ongebruikelijke transacties.

De procedure wordt afgestemd op de aard, omvang en organisatie van de instelling en regelt ten minste:

- welke indicatoren op de dienstverlening van toepassing zijn;
- hoe medewerkers signalen herkennen;
- aan wie een mogelijk ongebruikelijke transactie intern wordt gemeld;
- welke informatie bij een interne melding moet worden verstrekt;
- wie beoordeelt of een indicator van toepassing is;
- binnen welke termijn de beoordeling plaatsvindt;
- wie bevoegd is de melding bij FIU Curaçao in te dienen;

- hoe bij afwezigheid van de verantwoordelijke persoon wordt gehandeld;
- hoe meningsverschillen over een mogelijke melding worden behandeld;
- hoe de vertrouwelijkheid van meldinformatie wordt beschermd;
- hoe de melding en onderliggende stukken worden bewaard;
- hoe aanvullende vragen van FIU Curaçao worden behandeld; en
- hoe wordt voorkomen dat de cliënt of een derde over de melding wordt geïnformeerd.

De aangewezen verantwoordelijke persoon beoordeelt de interne melding voortvarend aan de hand van: de toepasselijke wettelijke indicatoren, de beschikbare cliëntinformatie, het vastgestelde risicoprofiel, de aard en het doel van de dienstverlening, de betrokken partijen en landen, de transactiedocumentatie, de verklaring van de cliënt en andere relevante feiten en risico-indicatoren.

De interne beoordeling mag niet afhankelijk worden gemaakt van toestemming van een commerciële verantwoordelijke. Hoger management mag de naleving van de meldplicht niet verhinderen of vertragen.

5.3 Verbod op kennisgeving

De instelling informeert de cliënt of een derde niet over: een voorgenomen melding, een ingediende melding, de inhoud van een melding, een interne beoordeling die op een melding is gericht, een verzoek om aanvullende informatie van FIU Curaçao, de mogelijkheid dat een transactie door FIU Curaçao wordt onderzocht en andere informatie waaruit een melding of onderzoek kan worden afgeleid.

Dit verbod op kennisgeving, ook aangeduid als het verbod op “tipping-off”, is bedoeld om te voorkomen dat een cliënt of derde het onderzoek belemmert, bewijs wegmaakt, middelen verplaatst of andere betrokkenen waarschuwt.

Het verbod geldt niet alleen voor de persoon die de melding indient. Alle bestuurders, beroepsbeoefenaren en medewerkers die kennis hebben van de melding of beoordeling dienen de vertrouwelijkheid te bewaren.

Het kennisgevingsverbod betekent niet dat de instelling geen normale vragen meer aan de cliënt mag stellen. Zij kan in het kader van het cliëntenonderzoek bijvoorbeeld vragen om: identificatiedocumenten, gegevens over de uiteindelijk belanghebbende, overeenkomsten, informatie over de herkomst van middelen, bewijs van vertegenwoordigingsbevoegdheid, toelichting op een transactie en andere documenten die nodig zijn om aan wettelijke verplichtingen te voldoen.

Meldinformatie wordt uitsluitend intern gedeeld voor zover dit noodzakelijk is voor: de beoordeling en indiening van de melding, de naleving van wettelijke verplichtingen, de beantwoording van een verzoek van FIU Curaçao, interne controle of audit en juridisch advies over de naleving van de meldplicht.

5.4 Beroepsgeheim en wettelijke meldplicht

Voor advocaten en notarissen geldt een wettelijk beroepsgeheim. Dit beroepsgeheim speelt een belangrijke rol bij de bescherming van vertrouwelijke communicatie en een behoorlijke rechtsbedeling. Het beroepsgeheim betekent echter niet dat alle werkzaamheden van een advocaat of notaris buiten de meldplicht vallen.

De beoordeling vindt plaats op basis van de feitelijke aard van de werkzaamheden en niet uitsluitend op basis van de functienaam van de beroepsbeoefenaar of de omschrijving in de opdrachtbevestiging.

Wanneer een advocaat of notaris naast juridisch advies feitelijk meewerkt aan het voorbereiden of uitvoeren van een aangewezen transactie, moet afzonderlijk worden beoordeeld of voor dat gedeelte van de dienstverlening de meldplicht geldt.

Accountants, belastingadviseurs en administratieve dienstverleners kunnen eveneens onderworpen zijn aan contractuele, professionele of beroepsrechtelijke geheimhoudingsverplichtingen. Dergelijke verplichtingen zetten een wettelijke meldplicht niet opzij.

De instelling verstrekt uitsluitend de informatie die voor de melding en eventuele wettelijke vervolgverzoeken noodzakelijk is en beschermt deze informatie tegen onbevoegde toegang. De wettelijke verstrekking aan FIU Curaçao wordt niet beschouwd als een vrijwillige bekendmaking aan een derde.

De vastlegging bevat niet meer inhoudelijk geprivilegieerde informatie dan noodzakelijk is om de gemaakte afweging controleerbaar te maken. Bij twijfel wordt tijdig passend juridisch of professioneel advies ingewonnen, zonder dat dit een onverwijlde melding onnodig vertraagt.

5.5 Praktijkvoorbeelden

5.5.1 Notaris – betaling door een buitenlandse derde

Een cliënt vraagt een notaris een vastgoedoverdracht te verzorgen. Een aanzienlijk deel van de koopsom wordt betaald door een buitenlandse vennootschap die niet in de koopovereenkomst is genoemd. De cliënt geeft geen verifieerbare verklaring voor de relatie met deze vennootschap en verstrekt onvoldoende informatie over de UBO en de herkomst van de middelen.

De notaris onderzoekt de betaling en beoordeelt de subjectieve indicator. Als daarnaast contant wordt betaald tot of boven de objectieve meldingsgrens, is ook de objectieve indicator van toepassing. De melding wordt niet uitgesteld totdat de gehele herkomst van de middelen is vastgesteld.

5.5.2 Advocaat – oprichting van meerdere rechtspersonen

Een advocaat wordt gevraagd binnen korte tijd meerdere vennootschappen en stichtingen op te richten. De cliënt kan niet duidelijk uitleggen welke activiteiten de entiteiten zullen verrichten. De bestuurders en aandeelhouders wijzigen verschillende keren en een buitenlandse derde betaalt de kosten.

De combinatie van omstandigheden kan de subjectieve indicator vervullen. De advocaat beoordeelt eerst of de werkzaamheden een aangewezen dienst vormen en of een wettelijke uitzondering van toepassing is. Wanneer de meldplicht geldt, wordt de cliënt niet over de melding geïnformeerd.

5.5.3 Accountant – onverklaarbare boekingen en facturen

Een accountant constateert tijdens een aangewezen dienst terugkerende betalingen aan verbonden buitenlandse vennootschappen. De facturen zijn algemeen omschreven, onderliggende overeenkomsten ontbreken en de betalingen passen niet bij de bedrijfsactiviteiten van de cliënt.

De accountant vraagt passende stukken op en beoordeelt de samenhang tussen de boekingen, partijen en geldstromen. Blijft een aannemelijke en verifieerbare grondslag ontbreken, dan kan de subjectieve indicator zijn vervuld. Worden dezelfde transacties aan politie of justitie gemeld, dan wordt tevens de toepasselijke objectieve indicator beoordeeld.

5.5.4 Administratiekantoor – buitenlandse geldstromen zonder grondslag

Een administratiekantoor ziet dat een lokale cliënt regelmatig aanzienlijke bedragen ontvangt van buitenlandse entiteiten, terwijl facturen, overeenkomsten of een andere zakelijke grondslag ontbreken. De bedragen worden kort daarna doorbetaald aan natuurlijke personen in andere landen.

Het administratiekantoor vraagt om een toelichting en passende documenten, actualiseert het cliënt- en risicoprofiel en beoordeelt de subjectieve indicator. Dat het kantoor de betalingen niet zelf uitvoert, neemt de meldplicht niet weg wanneer het tijdens een aangewezen dienst van de transacties kennisneemt.

5.5.5 Belastingadviseur – opdracht ingetrokken na vragen

Een belastingadviseur stelt aanvullende vragen over de UBO en de herkomst van vermogen binnen een voorgenomen internationale structuur. De cliënt geeft tegenstrijdige antwoorden, trekt de opdracht onmiddellijk in en vraagt alle ontvangen documenten terug.

De intrekking neemt een reeds ontstane meldplicht niet weg. De belastingadviseur legt de relevante feiten vast, beoordeelt of de subjectieve indicator is vervuld en informeert de cliënt niet over een eventuele melding.

Hoofdstuk 6 Sanctiemaatregelen

6.1 Algemene sanctieverplichtingen

Juridische en Administratieve dienstverleners dienen de voor Curaçao geldende sanctieregelgeving volledig en onverwijld na te leven. Sanctiemaatregelen zijn beperkende maatregelen tegen bepaalde landen, gebieden, natuurlijke personen, rechtspersonen, groepen en entiteiten. Zij kunnen onder meer bestaan uit: het bevriezen van financiële middelen en economische middelen, een verbod om financiële of economische middelen beschikbaar te stellen, een verbod op het verlenen van bepaalde financiële of andere diensten, beperkingen op handel, investeringen, vervoer of andere economische activiteiten en verplichtingen om bevroren middelen, pogingen tot transacties en andere getroffen maatregelen te melden.

Sanctienaleving is een zelfstandige wettelijke verplichting. Zij mag niet worden vervangen door: het uitvoeren van regulier of verscherpt cliëntenonderzoek, het indelen van een cliënt in een hogere risicocategorie, het weigeren of beëindigen van dienstverlening, het melden van een ongebruikelijke transactie op grond van de LvMOT en het opnemen van een bepaling over sancties in een overeenkomst met de cliënt.

Een instelling kan dus tegelijkertijd verplicht zijn om middelen te bevriezen, geen dienst te verlenen, een sanctiemelding te doen en te beoordelen of daarnaast een ongebruikelijke transactie moet worden gemeld.

Deze sanctiemelding moet worden onderscheiden van een melding die uitsluitend op een objectieve of subjectieve indicator voor een ongebruikelijke transactie is gebaseerd. Indien beide meldverplichtingen van toepassing zijn, voldoet de instelling aan beide verplichtingen en vermeldt zij duidelijk welke wettelijke omstandigheden zich voordoen.

6.2 Sanctietoetsing

De instelling toetst niet alleen de formele cliënt. Afhankelijk van de dienstverlening en de betrokken risico's worden ten minste de volgende personen en entiteiten getoetst:

- de cliënt;
- de vertegenwoordiger en gemachtigde;
- de uiteindelijk belanghebbende;
- bestuurders, vennoten, trustees, protectors en andere personen met zeggenschap;
- aandeelhouders en andere eigenaars, voor zover relevant;
- de opdrachtgever wanneer deze verschilt van de cliënt;
- de koper, verkoper en andere wederpartijen;
- de betalende en ontvangende partij;
- financiers, geldverstrekkers en zekerheidstellers;
- personen of entiteiten aan wie middelen of economische voordelen worden verstrekt; en
- andere partijen die een wezenlijke rol spelen bij de opdracht of transactie.

De reikwijdte van de toetsing wordt afgestemd op de concrete dienstverlening. De instelling legt in haar beleid vast welke categorieën bij welke soorten dienstverlening worden getoetst.

De instelling gebruikt de actuele lijsten en sanctieregelingen die op grond van de Curaçaose wetgeving van toepassing zijn. Zij raadpleegt daarvoor officiële en betrouwbare bronnen.

Een vermelding op een buitenlandse overheidslijst of in een commerciële databank kan relevant zijn als waarschuwingssignaal of voor de risicobeoordeling. Een dergelijke vermelding leidt echter niet automatisch tot een Curaçaose bevriezingsverplichting. Daarvoor moet een geldige rechtsgrond bestaan in de voor Curaçao toepasselijke sanctieregelgeving.

Het gebruik van een externe leverancier verplaatst de wettelijke verantwoordelijkheid niet. De instelling moet kunnen aantonen welke bronnen zijn gebruikt, wanneer de toetsing plaatsvond en hoe een mogelijke match is beoordeeld.

Stap	Handeling	Vastlegging
1 Signalering	Onderbreek de relevante handeling voor zover voortzetting een sanctieverbod kan schenden.	Datum, gebruikte lijst, zoekgegevens en mogelijke overeenkomst.
2 Verificatie	Vergelijk naam, geboortedatum, nationaliteit, adres, aliassen, registratienummer en eigendoms- of zeggenschapsgegevens.	Bronnen, verschillen en overeenkomsten.
3 Beoordeling	Stel vast of sprake is van een vals positief, een onbesliste mogelijke match of een bevestigde match.	Gemotiveerde conclusie en bevoegde beslisser.
4 Maatregel	Voer bij een bevestigde match de toepasselijke bevriezings-, verbods-, informatie- en meldverplichtingen onverwijld uit.	Uitgevoerde maatregel, tijdstip, meldingen en communicatie.
5 Opvolging	Bewaar de onderbouwing en toets opnieuw bij nieuwe gegevens of wijzigingen van de lijst.	Vervolgonderzoek en afsluiting.

6.3 Bevriezing van financiële en economische middelen

Wanneer voldoende is vastgesteld dat een persoon of entiteit onder een toepasselijke bevriezingsmaatregel valt, voert de instelling de bevriezing onverwijld en zonder voorafgaande waarschuwing uit.

De instelling wacht niet op toestemming van de cliënt en stelt de uitvoering niet uit totdat een bestaande overeenkomst is beëindigd. Ook contractuele verplichtingen die vóór de aanwijzing zijn aangegaan, mogen alleen worden uitgevoerd voor zover de toepasselijke sanctieregeling dat toestaat.

De bevriezingsverplichting kan betrekking hebben op meer dan geld op een bankrekening. Afhankelijk van het toepasselijke sanctieregime kunnen financiële en economische middelen onder meer omvatten: contant geld, banktegoeden, effecten en andere financiële instrumenten, vorderingen, aandelen en andere eigendomsrechten, vastgoed, voertuigen en vaartuigen, edelmetalen en andere goederen van

waarde, contractuele aanspraken, dividend, rente en andere opbrengsten, goederen die kunnen worden verkocht of verhuurd en diensten of rechten waarmee middelen kunnen worden verkregen.

Juridische en administratieve dienstverleners houden vaak niet zelf de betrokken vermogensbestanddelen onder zich. Zij kunnen echter wel betrokken zijn bij een handeling waardoor eigendom, zeggenschap, gebruik of economisch voordeel wordt overgedragen. Ook dan moet de voorgenomen dienstverlening worden onderbroken en moet overeenkomstig de toepasselijke sanctieregels worden gehandeld.

De instelling stelt vast welke middelen of economische middelen: eigendom zijn van de aangewezen persoon of entiteit, rechtstreeks of indirect onder diens zeggenschap staan, gezamenlijk met anderen worden gehouden, namens of ten behoeve van de aangewezen persoon worden beheerd en uit bevroren middelen voortkomen.

6.4 Verbod op directe en indirecte terbeschikkingstelling

Het is verboden financiële of economische middelen direct ter beschikking te stellen aan of ten behoeve van een aangewezen persoon of entiteit.

Dit verbod kan onder meer van toepassing zijn op: het overmaken of uitbetalen van geld, het overdragen van aandelen of andere vermogensrechten, het passeren van een akte waardoor eigendom wordt verkregen, het oprichten van een rechtspersoon waarmee economische voordelen worden verschaft, het ter beschikking stellen van goederen, het verlenen van bepaalde financiële of andere diensten en het uitvoeren van een overeenkomst ten behoeve van een aangewezen partij.

Het verbod ziet ook op indirecte beschikbaarstelling. De instelling onderzoekt daarom niet alleen de formele ontvanger, maar ook: de eigenaar en uiteindelijk belanghebbende van de ontvangende entiteit, personen die feitelijk zeggenschap uitoefenen, tussenpersonen en gevolmachtigden, de uiteindelijke bestemming van de middelen, de partij die economisch voordeel ontvangt en afspraken waaruit blijkt dat middelen later aan een aangewezen persoon worden doorgegeven.

Een betaling aan een niet-aangewezen vennootschap kan alsnog verboden zijn wanneer een aangewezen persoon die vennootschap bezit of controleert, of wanneer de betaling feitelijk ten voordele van de aangewezen persoon komt.

Wanneer een cliënt verzoekt om toegang tot bevroren middelen of om uitvoering van een anderszins verboden handeling, beoordeelt de instelling niet zelfstandig of het verzoek redelijk is. Zij wijst de cliënt op de toepasselijke wettelijke procedure zonder informatie over een eventuele FIU-melding bekend te maken.

6.5 Interne procedures, bestuurd en vastlegging

De instelling beschikt over een schriftelijk sanctiebeleid dat is afgestemd op de aard, omvang, cliënten, diensten en geografische risico's van de instelling.

Het beleid bevat ook een vervangingsregeling voor afwezigheid van de verantwoordelijke medewerker. Een mogelijke sanctiematch mag niet onbehandeld blijven omdat de compliance verantwoordelijke niet aanwezig is.

De instelling legt iedere sanctietoetsing controleerbaar vast. Uit het dossier blijkt ten minste:

- wie is getoetst;
- welke rol deze persoon of entiteit bij de dienstverlening heeft;
- welke lijst, databank en versie is gebruikt;
- op welke datum en welk tijdstip de toetsing is uitgevoerd;
- wat de uitkomst van de toetsing was;
- welke identificerende gegevens zijn vergeleken;
- of sprake was van een mogelijke match;
- welk aanvullend onderzoek is uitgevoerd;
- waarom een treffer als zijnde vals positief is afgesloten;
- wie de beslissing heeft genomen;
- welke handelingen tijdelijk zijn onderbroken;
- welke middelen eventueel zijn bevroren;
- welke meldingen of verslagen zijn ingediend; en
- welke vervolgmaatregelen zijn genomen.

Een vermelding als “sanctiecheck akkoord” of “geen match” zonder informatie over de gebruikte bron en het tijdstip van toetsing is onvoldoende.

De instelling controleert periodiek of haar sanctiebeleid in de praktijk functioneert. Hierbij worden bijvoorbeeld dossiers, uitgevoerde toetsingen, vals positief, lijstupdates, toegangsrechten en meldprocedures beoordeeld. Vastgestelde tekortkomingen worden tijdig hersteld en de genomen herstelmaatregelen worden vastgelegd.

6.6 Praktische toepassing per beroepsgroep

Kort vóór het passeren van een akte blijkt dat de naam van de uiteindelijk belanghebbende van de verkrijgende vennootschap overeenkomt met een naam op een toepasselijke sanctielijst.

Ook wanneer de verkrijgende vennootschap zelf niet op een sanctielijst staat, onderzoekt de notaris of zij eigendom is van of onder zeggenschap staat van een aangewezen persoon.

Bij een bevestigde match wordt overeenkomstig de sanctieregelgeving gehandeld en wordt beoordeeld welke meldverplichtingen van toepassing zijn.

Een accountant stelt tijdens een controle of samenstellingsopdracht vast dat een cliënt aanzienlijke betalingen verricht aan een buitenlandse leverancier. De leverancier staat niet zelf op een sanctielijst, maar openbare gegevens wijzen erop dat deze indirect onder zeggenschap staat van een aangewezen persoon.

De adviseur staakt de voorbereiding van de structuur zolang de match niet is opgelost. Hij onderzoekt de uiteindelijk belanghebbende, de zeggenschapsverhoudingen en de uiteindelijke bestemming van de uitkering. Een betaling aan een tussenliggende niet-aangewezen vennootschap mag niet worden gebruikt om een verbod op indirecte beschikbaarstelling te omzeilen.

Wanneer het administratiekantoor niet zelf bevoegd is om een bankbetaling tegen te houden, geeft het geen verdere administratieve of technische instructie waarmee de betaling wordt uitgevoerd. Het legt de situatie vast en handelt overeenkomstig de wettelijke verplichtingen die op zijn dienstverlening van toepassing zijn.

6.7 Praktijkvoorbeeld: mogelijke match en indirecte zeggenschap

Een Curaçaose vennootschap wil via een notaris aandelen in een lokaal vastgoedbedrijf verwerven. De koper is eigendom van twee buitenlandse vennootschappen. Geen van deze vennootschappen staat rechtstreeks op een toepasselijke sanctielijst. Uit de ontvangen structuurinformatie blijkt echter dat een aangewezen natuurlijke persoon via stemrechten, financieringsovereenkomsten en het recht om bestuurders te benoemen beslissende invloed op de koper kan uitoefenen.

De notaris mag zich niet beperken tot de vaststelling dat de naam van de koper niet op de sanctielijst voorkomt. Hij onderzoekt: de volledige eigendomsstructuur, de stem- en benoemingsrechten, de financiering van de aankoop, de personen die feitelijk instructies geven, de uiteindelijke bestemming van het vastgoed en de persoon die economisch voordeel van de transactie ontvangt.

Zolang niet duidelijk is of de koper onder eigendom of zeggenschap van de aangewezen persoon staat, wordt de akte niet gepasseerd en worden geen gelden uitgekeerd.

Indien de match wordt bevestigd, voert de notaris de toepasselijke sanctiemaatregelen uit, meldt hij de sanctiematch en eventuele bevroren middelen onverwijld aan FIU Curaçao en brengt hij binnen de wettelijk voorgeschreven termijn verslag uit over de getroffen maatregelen. Daarnaast beoordeelt hij of de voorgenomen transactie op grond van de toepasselijke indicatoren als ongebruikelijk moet worden gemeld.

Alle geraadpleegde bronnen, ontvangen documenten, gemaakte afwegingen, genomen maatregelen en ingediende meldingen worden zorgvuldig vastgelegd.

Hoofdstuk 7 Interne organisatie en beheersing

7.1 Verantwoordelijkheid van de instelling

De instelling is verantwoordelijk voor een beheerste, effectieve en aantoonbare naleving van de LID, de LvMOT, de toepasselijke sanctieregelgeving en deze P&G. De uiteindelijke verantwoordelijkheid ligt bij het bestuur, de beleidsbepalers of, bij een eenmanszaak, de eigenaar van de instelling.

Het bestuur, de beleidsbepalers of de eigenaar zorgen ervoor dat voldoende mensen, deskundigheid, tijd, middelen en systemen beschikbaar zijn om de wettelijke verplichtingen zorgvuldig uit te voeren. De inrichting wordt afgestemd op de aard, omvang en risico's van de instelling.

Het beleid en de belangrijkste wijzigingen daarvan worden door de leiding goedgekeurd. Uit de interne vastlegging moet blijken wanneer goedkeuring is verleend en welke versie van het beleid op een bepaald moment van toepassing was.

Commerciële belangen mogen de uitvoering van wettelijke verplichtingen niet belemmeren. De instelling voorkomt daarom dat cliëntacceptatie, omzetdoelstellingen, tijdsdruk of het belang van een bestaande cliëntrelatie ertoe leiden dat: cliëntenonderzoek onvolledig wordt uitgevoerd, verhoogde risico's lager worden ingeschat zonder voldoende onderbouwing, ontbrekende informatie wordt geaccepteerd, een mogelijke sanctiematch wordt genegeerd, een melding van een ongebruikelijke transactie wordt uitgesteld en een opdracht wordt uitgevoerd terwijl niet aan de wettelijke voorwaarden is voldaan.

7.2 Beleid en werkprocedures

De instelling beschikt over schriftelijk beleid en actuele werkprocedures die zijn afgestemd op: haar rechtsvorm en organisatiestructuur, de aard en omvang van haar dienstverlening, de omvang en samenstelling van het cliëntenbestand, de landen waarmee zij of haar cliënten zaken doen, de wijze waarop diensten worden verleend, het gebruik van cliëntgelden, het gebruik van externe leveranciers of groepsonderdelen en de vastgestelde risico's op witwassen, terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering.

De procedures zijn begrijpelijk, toegankelijk en praktisch uitvoerbaar. Zij beschrijven niet alleen welke wettelijke verplichting geldt, maar ook: wie de handeling uitvoert, op welk moment dit gebeurt, welke informatie en bronnen worden gebruikt, welke vastlegging vereist is, wie de uitkomst beoordeelt of goedkeurt, wanneer escalatie nodig is en hoe afwijkingen en tekortkomingen worden opgelost.

Een algemene verwijzing naar de LID, de LvMOT of deze V&R is niet voldoende als niet wordt uitgelegd hoe de instelling de verplichtingen in haar eigen werkzaamheden toepast.

Verouderde versies worden zodanig bewaard dat achteraf kan worden vastgesteld welk beleid op een bepaalde opdracht of transactie van toepassing was.

7.3 Interne verantwoordelijkheden

De instelling legt de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor AML/CFT/CPF schriftelijk vast. Hieruit blijkt ten minste wie verantwoordelijk is voor: cliëntacceptatie, uitvoering en beoordeling van het cliëntenonderzoek, vaststelling van het risicoprofiel, goedkeuring van relaties met een verhoogd risico, beoordeling van PEP-relaties, onderzoek naar de herkomst van middelen en vermogen, doorlopende monitoring, beoordeling en indiening van ongebruikelijke transacties, behandeling van mogelijke sanctiematches, actualisering van beleid en procedures, opleiding van medewerkers, interne controle, herstel van tekortkomingen en communicatie met FIU Curaçao.

De instelling regelt ook vervanging bij afwezigheid. Een cliëntenonderzoek, mogelijke sanctiematch of ongebruikelijke transactie mag niet onbehandeld blijven omdat de aangewezen verantwoordelijke niet beschikbaar is.

Bij een kleine instelling kan één persoon meerdere taken vervullen. De eigenaar kan bijvoorbeeld zowel cliëntacceptatie als compliance coördinatie uitvoeren. Dit ontslaat de instelling niet van de verplichting om beslissingen en controles navolgbaar vast te leggen.

Een persoon die rechtstreeks commercieel verantwoordelijk is voor een cliënt mag een interne melding van een mogelijk ongebruikelijke transactie niet blokkeren. Wanneer een belangenconflict bestaat, wordt het dossier door een andere bevoegde persoon beoordeeld.

Rol	Kernverantwoordelijkheid	Minimale vastlegging
Hoger leidinggevend personeel	Goedkeuren van risicoanalyse, beleid en risicobereidheid; bewaken van middelen en herstel.	Besluiten, periodieke rapportages en opvolging.
Compliance verantwoordelijke	Adviseren, monitoren, escaleren, coördineren van meldingen en volgen van wijzigingen.	Controles, adviezen, meldingsbesluiten en rapportages.
Dossierverantwoordelijke	Uitvoeren en actualiseren van cliëntenonderzoek; signaleren en documenteren van afwijkingen.	Cliëntdossier, risico-indeling en vervolgacties.
Onafhankelijke controle	Toetsen van opzet, bestaan en werking zonder het eigen werk te beoordelen.	Controleprogramma, steekproef, bevindingen en herstelcontrole.

7.4 Screening, opleiding en bewustwording

De instelling hanteert passende procedures om te bevorderen dat bestuurders, beleidsbepalers, compliance verantwoordelijken en medewerkers betrouwbaar en geschikt zijn voor hun functie.

Bij werving, benoeming en functiewijziging wordt, binnen de grenzen van de toepasselijke arbeids-, privacy- en andere wetgeving, aandacht besteed aan: identiteit, relevante opleiding en ervaring, integriteit, mogelijke belangenconflicten, relevante professionele of disciplinaire antecedenten, verantwoordelijkheden in eerdere functies en de mate waarin de persoon toegang krijgt tot cliëntgelden, vertrouwelijke informatie of beslissingsbevoegdheden.

De intensiteit van de screening wordt afgestemd op de functie en het daaraan verbonden risico. Een medewerker die cliëntgelden verwerkt, sanctiematches beoordeelt of ongebruikelijke transacties meldt, vereist een zwaardere beoordeling dan een medewerker zonder dergelijke toegang of bevoegdheden.

Relevante wijzigingen tijdens het dienstverband worden, voor zover rechtmatig en noodzakelijk, betrokken bij de beoordeling of de persoon nog geschikt is voor de toegewezen werkzaamheden.

Medewerkers die cliëntgegevens verzamelen, moeten bijvoorbeeld weten welke documenten nodig zijn en hoe afwijkingen worden herkend. Medewerkers die transacties of administraties verwerken, moeten ongebruikelijke patronen en sanctierisico's kunnen signaleren. De compliance verantwoordelijke en het hoger leidinggevend personeel moeten daarnaast beslissingen kunnen beoordelen, wettelijke wijzigingen kunnen verwerken en ernstige tekortkomingen kunnen opvolgen.

7.5 Interne controle en dossiervorming

De instelling controleert periodiek of het AML/CFT/CPF-beleid niet alleen op papier aanwezig is, maar in de praktijk daadwerkelijk en effectief wordt toegepast.

De interne controle heeft tot doel vast te stellen of:

- de wettelijke en interne verplichtingen worden nageleefd;
- de uitgevoerde maatregelen passen bij de vastgestelde risico's;
- cliëntdossiers volledig, actueel en navolgbaar zijn;
- afwijkingen tijdig worden herkend en opgevolgd;
- ongebruikelijke transacties tijdig worden beoordeeld en gemeld;
- sanctietoetsingen correct worden uitgevoerd;
- tekortkomingen structureel worden hersteld; en
- de leiding over voldoende informatie beschikt om bij te sturen.

De instelling stelt een periodiek controleprogramma vast. De omvang, diepgang en frequentie daarvan worden afgestemd op: de aard en omvang van de instelling, het aantal cliënten en opdrachten, de verdeling van cliënten over risicocategorieën, de aangeboden diensten, de betrokken landen, het gebruik van cliënt- of derdengelden, het aantal PEP-relaties, het aantal interne en externe meldingen, mogelijke en bevestigde sanctiematches, het gebruik van externe dienstverleners, eerdere incidenten en tekortkomingen en uitkomsten van eerdere interne, externe of toezichthoudende onderzoeken.

Een volledig dossier kan alsnog onvoldoende zijn wanneer de aanwezige documenten niet inhoudelijk zijn beoordeeld of wanneer de conclusie niet door de feiten wordt ondersteund.

7.6 Proportionaliteit en kleinere Juridische en Administratieve dienstverleners

De interne organisatie mag worden afgestemd op de aard, omvang en risico's van de instelling. Een klein kantoor hoeft niet dezelfde organisatorische structuur te hebben als een grote internationale organisatie.

Proportionaliteit betekent niet dat wettelijke resultaten achterwege mogen blijven. Ook een eenmanszaak moet kunnen aantonen dat:

- cliëntenonderzoek is uitgevoerd;
- risico's zijn beoordeeld;
- ongebruikelijke transacties worden herkend en gemeld;
- sanctietoetsing plaatsvindt;
- dossiers volledig worden bewaard; en
- tekortkomingen worden vastgesteld en hersteld.

Wanneer functiescheiding niet mogelijk is, legt de instelling vast: welke functies worden gecombineerd, welke risico's daardoor ontstaan, welke alternatieve controle wordt toegepast, wie deze controle uitvoert, hoe vaak deze plaatsvindt en hoe bevindingen worden opgevolgd.

Bij een eenmanszaak kan bijvoorbeeld jaarlijks of risico gebaseerd een externe deskundige worden ingeschakeld om een selectie van dossiers en de werking van de procedures te beoordelen.

7.7 Uitbesteding

Wanneer de instelling werkzaamheden uitbesteedt, blijft zij zelf verantwoordelijk voor de naleving van alle wettelijke verplichtingen. Dit geldt onder meer bij uitbesteding van: compliance ondersteuning, cliëntscreening, sanctietoetsing, elektronische identificatie, dossierbeheer en interne controle.

De instelling mag niet uitsluitend afgaan op de reputatie of algemene deskundigheid van de externe partij. Zij beoordeelt vooraf of de partij geschikt is voor de concrete werkzaamheden.

De afspraken worden schriftelijk vastgelegd en bevatten ten minste:

- een duidelijke omschrijving van de werkzaamheden;
- de toe te passen wettelijke en interne normen;
- verantwoordelijkheden en bevoegdheden;
- kwaliteits- en rapportagevereisten;
- termijnen voor het uitvoeren van werkzaamheden;
- toegang tot gegevens en onderliggende documenten;
- beveiligings- en geheimhoudingsmaatregelen;
- melding van fouten, incidenten en datalekken;
- audit- en controlerechten;
- regels voor het gebruik van onderaannemers;
- continuïteits- en herstelmaatregelen;
- bewaarplicht;
- beëindiging van de overeenkomst; en
- teruggave of overdracht van gegevens.

De instelling controleert periodiek of de externe partij de afspraken daadwerkelijk naleeft. Zij beoordeelt daarbij onder meer: de kwaliteit en tijdigheid van de werkzaamheden, geconstateerde fouten, beschikbaarheid van gegevens, incidenten en klachten, wijzigingen in systemen of personeel, resultaten van audits en de uitvoering van afgesproken herstelmaatregelen.

7.8 Groep brede programma's

Een instelling die deel uitmaakt van een groep beoordeelt of groep brede AML/CFT-programma's nodig zijn. Daarbij wordt rekening gehouden met de organisatiestructuur, gemeenschappelijk eigendom, centraal management, gedeelde compliance controle en de risico's van de verschillende groepsonderdelen.

Een internationaal netwerk waarin kantoren uitsluitend een gemeenschappelijke naam of bepaalde faciliteiten delen, vormt niet automatisch één groep. De instelling beoordeelt de feitelijke eigendoms-, management- en compliance verhoudingen.

Groepsbeleid mag niet leiden tot een lager beschermingsniveau dan de Curaçaose wetgeving vereist. Wanneer de Curaçaose vereisten strenger zijn dan het groepsbeleid, past de instelling de Curaçaose vereisten toe.

Hoofdstuk 8 Afdeling Toezicht

8.1 Toezichtstaak

FIU Curaçao – Afdeling Toezicht houdt toezicht op de naleving van de LID, de LvMOT en de krachtens deze landsverordeningen uitgevaardigde voorschriften en richtlijnen door de Juridische en Administratieve dienstverleners die diensten verlenen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder 15°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 15 van de LID.

Deze V&R betreft Juridische en Administratieve dienstverleners die diensten verlenen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder 15°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 15 van de LID. Onder de werking van deze V &R vallen de juridische en administratieve dienstverleners, waaronder, voor zover zij de in de wet aangewezen diensten verlenen: advocaten, notarissen en kandidaat-notarissen, accountants, belastingadviseurs, juridische adviseurs en administratieve dienstverleners.

Het toezicht heeft tot doel vast te stellen en te bevorderen dat Juridische en Administratieve dienstverleners hun wettelijke verplichtingen daadwerkelijk, volledig en aantoonbaar naleven.

FIU Curaçao oefent het toezicht risico gebaseerd uit. Dit betekent dat de inzet, frequentie en diepgang van het toezicht worden afgestemd op de aard en omvang van de vastgestelde risico's.

8.2 Registratie bij FIU Curaçao

Op grond van artikel 15a, eerste lid, LvMOT moeten personen en Juridische en Administratieve dienstverleners die aangewezen diensten verlenen of voornemens zijn deze te verlenen, zich bij FIU Curaçao registreren om meldingen in het meldsysteem van FIU Curaçao te kunnen doen.

Personen en Juridische en Administratieve dienstverleners die diensten als bedoeld onder artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder en 15°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 15 van de LID verlenen of voornemens zijn te verlenen, moeten zich op grond van artikel 15a, tweede lid, LvMOT daarnaast registreren bij de voor hen bevoegde toezichthouder.

Uit registratie mag niet worden afgeleid dat FIU Curaçao: het bedrijfsmodel heeft goedgekeurd, heeft vastgesteld dat alle werkzaamheden rechtmatig worden uitgevoerd, het AML/CFT/CPF-beleid inhoudelijk heeft goedgekeurd, de betrouwbaarheid van alle betrokken personen heeft gegarandeerd en bevestigt dat de instelling volledig aan haar wettelijke verplichtingen voldoet.

8.3 Bevoegdheden van de toezichthouder

Op grond van artikel 22mm, derde lid van de LvMOT en artikel 11 van de LID kan de toezichthouder voorschriften en richtlijnen geven ter bevordering van de naleving.

Deze voorschriften en richtlijnen kunnen onder meer betrekking hebben op: de opleiding en training van medewerkers, de administratieve organisatie, de interne controle, de kwaliteit van meldingen, de inrichting van cliëntenonderzoek, de vastlegging van risicobeoordelingen en andere onderwerpen die noodzakelijk zijn om de naleving te bevorderen.

Voor zover dit voor de vervulling van de toezichtstaak redelijkerwijs noodzakelijk is, kan FIU Curaçao op grond van artikel 22mm LvMOT: inlichtingen vragen, inzage verlangen in boeken, bescheiden en andere informatiedragers, elektronische bestanden inzien, afschriften van informatie maken, informatiedragers tijdelijk meenemen om daarvan afschriften te maken en gegevens onderzoeken die verband houden met door de instelling gedane meldingen.

8.4 Wijze van toezicht

FIU Curaçao bepaalt welke toezichtvorm gelet op het doel en het risico passend is. Het toezicht kan onder meer bestaan uit: schriftelijke informatieverzoeken, vragenlijsten of periodieke uitvragen, managementgesprekken, bewustwordings- of nalevingsgesprekken, thematische onderzoeken, dossieronderzoek, onderzoek ter plaatse, onderzoek op afstand, gerichte onderzoeken naar een specifieke verplichting, opvolgingsonderzoeken en her inspecties.

Meerdere toezicht vormen kunnen worden gecombineerd. Een managementgesprek kan bijvoorbeeld worden gevolgd door een schriftelijke uitvraag of een dossieronderzoek wanneer uit het gesprek blijkt dat nadere verificatie nodig is.

Tijdens een managementgesprek kan FIU Curaçao onder meer bespreken: de aard en ontwikkeling van de dienstverlening, het cliëntenbestand, de belangrijkste risico's, de betrokkenheid van het bestuur of de eigenaar, de inrichting van cliëntenonderzoek, het meldgedrag, sanctienaleving, opleiding, interne controle, incidenten en eerdere bevindingen en herstelmaatregelen.

8.5 Medewerkingsplicht

Artikel 22mm, achtste lid, LvMOT verplicht eenieder om aan de bevoegde toezichthouder alle medewerking te verlenen die op grond van de wettelijke toezichtbevoegdheden wordt gevorderd.

De instelling bewaart een overzicht van informatie en documenten die aan FIU Curaçao zijn verstrekt.

De instelling organiseert haar uitbesteding en informatiebeheer zodanig dat zij op een rechtmatig verzoek tijdig toegang kan geven tot de relevante gegevens.

Een contractuele afspraak met een externe partij kan de wettelijke toezichtbevoegdheid niet beperken.

Beroepsgeheim en andere bijzondere wettelijke bescherming worden gerespecteerd voor zover zij op de concrete informatie van toepassing zijn. Een beroep daarop wordt per document, gegeven of onderdeel voldoende specifiek onderbouwd.

Een algemene weigering om een volledig dossier of alle informatie van een bepaalde cliënt te verstrekken, uitsluitend omdat de instelling een geheimhoudingsplicht heeft, is onvoldoende.

8.6 Vaststelling van tekortkomingen en herstel

Wanneer FIU Curaçao tijdens het toezicht een tekortkoming vaststelt, wordt duidelijk gemaakt:

- welke wettelijke norm, welk voorschrift of welke richtlijn relevant is;
- welke feiten en documenten aan de bevinding ten grondslag liggen;
- waarom de aangetroffen werkwijze onvoldoende is;

- welk herstel wordt verwacht; en
- binnen welke termijn herstel moet plaatsvinden, indien een hersteltermijn wordt geboden.

Afhankelijk van de procedure kan de instelling gelegenheid krijgen om feitelijke onjuistheden te corrigeren of een toelichting te geven. Een toelichting neemt een tekortkoming niet weg wanneer uit de feiten blijkt dat de norm niet is nageleefd.

De instelling moet kunnen aantonen dat herstel daadwerkelijk en duurzaam heeft plaatsgevonden. Een mededeling dat een procedure is aangepast of dat medewerkers zijn geïnformeerd, is zonder ondersteunend bewijs niet altijd voldoende.

8.7 Her inspectie en opvolging

Bij een her inspectie of opvolgingsonderzoek beoordeelt FIU Curaçao of: de vastgestelde tekortkomingen binnen de gestelde termijn zijn hersteld, de afgesproken maatregelen volledig zijn uitgevoerd, het herstel ook in andere relevante dossiers is toegepast, de onderliggende oorzaak is weggenomen, de aangepaste werkwijze in de praktijk wordt gevolgd en herhaling voldoende wordt voorkomen.

De her inspectie kan schriftelijk, op afstand, tijdens een managementgesprek of ter plaatse plaatsvinden.

Onvolledig, tijdelijk of niet-aangetoond herstel kan aanleiding geven tot verdere toezicht- of handhavingsmaatregelen. Dit geldt ook wanneer een instelling de hersteltermijn zonder voldoende toelichting laat verstrijken.

8.8 Integriteit, betrouwbaarheid en relevante wijzigingen

FIU Curaçao kan binnen haar wettelijke toezichtstaak informatie betrekken die relevant is voor de beoordeling of een instelling haar AML/CFT/CPF-verplichtingen beheerst en naleeft.

Dit kan, voor zover wettelijk relevant en beschikbaar, onder meer informatie betreffen over: de beleidsbepalers, de wettelijke vertegenwoordigers, de compliance verantwoordelijke, de uiteindelijk belanghebbenden, de organisatiestructuur, eerdere overtredingen, relevante disciplinaire maatregelen, ernstige integriteitsincidenten en omstandigheden die de naleving of interne beheersing kunnen ondermijnen.

Deze beoordeling moet worden onderscheiden van een formele vergunningverlening of een algemene wettelijke betrouwbaarheids- en geschiktheidstoets. Registratie bij FIU Curaçao houdt niet in dat FIU Curaçao de betrouwbaarheid of geschiktheid van alle betrokken personen formeel heeft goedgekeurd.

Wanneer zich een relevante wijziging voordoet, actualiseert de instelling haar interne risicobeoordeling en registratiegegevens en informeert zij FIU Curaçao voor zover de toepasselijke registratievoorschriften of een wettelijk verzoek dit vereisen.

Hoofdstuk 9 Afdeling Analyse en meldprocedure

9.1 Rol van de Afdeling Analyse

FIU Curaçao is de centrale nationale instantie die op grond van de LvMOT is belast met het ontvangen, registreren, bewerken en analyseren van gegevens over verrichte en voorgenomen ongebruikelijke transacties.

Binnen de organisatorische inrichting van FIU Curaçao wordt deze taak in hoofdzaak uitgevoerd door de Afdeling Analyse. De wettelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden berusten bij FIU Curaçao zoals omschreven in de LvMOT.

De melding is in de eerste plaats de uitvoering van een preventieve wettelijke verplichting door de instelling.

Dat een melding niet wordt doorgestuurd, betekent niet dat de instelling de melding ten onrechte heeft gedaan. De instelling moet melden zodra aan een toepasselijke indicator is voldaan, ongeacht de uiteindelijke uitkomst van de analyse.

9.2 Verwijzing naar de meldplicht

De materiële meldplicht, de objectieve en subjectieve indicatoren, het moment waarop de meldplicht ontstaat en het verbod op kennisgeving zijn behandeld in hoofdstuk 5.

Bij een verschil tussen een praktische toelichting in dit hoofdstuk en de toepasselijke wet- of regelgeving zijn de geldende wettelijke bepalingen en de actuele instructies van FIU Curaçao bepalend.

9.3 Registratie bij de Afdeling Analyse

Op grond van artikel 15a, eerste lid, LvMOT zijn personen en Juridische en Administratieve dienstverleners die de in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder en 15°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 15 van de LID genoemde diensten verlenen of voornemens zijn te verlenen verplicht zich bij FIU Curaçao te registreren om meldingen in het meldsysteem te kunnen doen.

De registratie voor toegang tot het meldsysteem staat los van de registratie bij FIU Curaçao – Afdeling Toezicht. Juridische en Administratieve dienstverleners die onder artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder en 15°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 15 van de LID vallen, moeten daarom, voor zover van toepassing, voldoen aan beide registratieverplichtingen.

De instelling wacht niet met registratie totdat zij een ongebruikelijke transactie moet melden. De registratie en toegang tot het meldsysteem worden geregeld voordat de aangewezen dienstverlening wordt aangevangen.

De interne organisatie moet waarborgen dat ook tijdens ziekte, verlof of vertrek van de vaste meldingsverantwoordelijke onverwijld kan worden gemeld.

9.4 Wijze van melden via goAML

Meldingen van ongebruikelijke transacties worden ingediend via het door FIU Curaçao aangewezen elektronische meldsysteem goAML, overeenkomstig de actuele instructies.

De instelling selecteert het juiste meldingstype en de juiste toepasselijke indicator. Wanneer meerdere transacties of partijen met elkaar samenhangen, maakt zij deze samenhang duidelijk in de melding.

Het gebruik van een interne meldingsprocedure verandert niets aan het moment waarop de wettelijke melding moet worden ingediend. De interne beoordeling wordt zo ingericht dat de melding zonder onnodige vertraging kan plaatsvinden.

De melding bevat, voor zover bekend en relevant, voldoende identificerende informatie over de cliënt, diens vertegenwoordiger, de uiteindelijk belanghebbende, de opdrachtgever en de wederpartij. Ook worden de betalende en ontvangende partij, betrokken rechtspersonen, bestuurders, personen met zeggenschap, tussenpersonen, financiers en andere bij de transactie betrokken personen of entiteiten vermeld.

9.5 Aanvullende informatie

Op grond van artikel 12, eerste lid, LvMOT kan FIU Curaçao aanvullende gegevens of inlichtingen vragen aan: de instelling die een melding heeft gedaan en een andere dienstverlener die naar het oordeel van FIU Curaçao beschikt of redelijkerwijs kan beschikken over informatie die relevant is voor het onderzoek naar een verrichte of voorgenomen transactie of zakelijke relatie.

Een verzoek om aanvullende informatie hoeft dus niet uitsluitend betrekking te hebben op een melding die de aangeschreven instelling zelf heeft ingediend.

Wanneer na indiening nieuwe informatie beschikbaar komt die relevant is voor de melding, verstrekt de instelling deze zonder onnodige vertraging aan FIU Curaçao. Zij wacht niet steeds op een afzonderlijk informatieverzoek.

Bij de aanvulling wordt duidelijk verwezen naar de oorspronkelijke melding.

9.6 Opschorting van een transactie

Artikel 13a LvMOT geeft FIU Curaçao onder de daarin genoemde voorwaarden de bevoegdheid een transactie geheel of gedeeltelijk te doen opschorten.

Een dergelijke opdracht kan uit eigen beweging door FIU Curaçao worden gegeven of naar aanleiding van een met redenen omkleed verzoek van een in artikel 13a genoemde autoriteit.

Artikel 13a LvMOT bepaalt dat de opschorting maximaal vijf werkdagen duurt en door het hoofd van FIU Curaçao kan worden verlengd tot maximaal vijftien werkdagen.

De instelling beëindigt de opschorting niet op eigen initiatief zolang een geldige opdracht van kracht is. Zij handelt na afloop of intrekking van de opdracht overeenkomstig de ontvangen instructies en overige toepasselijke wettelijke verplichtingen.

Een opdracht tot opschorting op grond van de LvMOT moet worden onderscheiden van een bevriezingsverplichting uit de sanctieregelgeving. Een sanctiebevriezing kan een andere grondslag, duur en procedure hebben.

9.7 Geheimhouding en bescherming van meldinformatie

Artikel 20 LvMOT bepaalt dat gegevens en inlichtingen die op grond van de LvMOT zijn verstrekt of ontvangen geheim zijn. De instelling en haar medewerkers behandelen daarom als vertrouwelijk: interne meldingen, voorgenomen meldingen, ingediende meldingen, ontvangstbevestigingen, verzoeken om aanvullende informatie, antwoorden op dergelijke verzoeken, opdrachten tot opschorting en communicatie met FIU Curaçao over een melding of analyse.

Deze gegevens worden uitsluitend gebruikt of bekendgemaakt voor zover dit voor de uitvoering van een wettelijke taak noodzakelijk of wettelijk toegestaan is.

De artikelen 14 en 15 van de LvMOT bevatten bescherming voor een instelling en haar medewerkers die in de redelijke veronderstelling dat zij uitvoering geven aan de wettelijke verplichtingen te goeder trouw een melding doen of aanvullende informatie verstrekken.

9.8 Bewaarplicht

Artikel 11a LvMOT verplicht de instelling de in artikel 11, tweede lid, bedoelde meldgegevens en alle overige relevante gegevens over de melding gedurende vijf jaar te bewaren.

FIU Curaçao of de bevoegde toezichthouder een rechtmatig informatieverzoek kan beoordelen.

Wanneer sprake is van een transactie die door het hoofd van FIU Curaçao verdacht is verklaard, kan FIU Curaçao overeenkomstig artikel 11a instructie geven om de bewaartermijn op tien jaar te stellen.

De instelling zorgt ervoor dat een dergelijke instructie tijdig in haar bewaarsysteem wordt verwerkt en dat de betreffende gegevens niet eerder worden vernietigd.

9.9 Gevolgen van niet registreren, niet melden of onvoldoende informatieverstrekking

Het ontbreken van een registratie of werkende toegang tot goAML neemt de meldplicht niet weg. De instelling kan zich niet beroepen op een niet-afgeronde registratie als rechtvaardiging voor het niet of te laat melden.

Zodra de instelling aangewezen diensten verleent of voornemens is deze te verlenen, zorgt zij tijdig voor de wettelijk vereiste registraties.

Bij de beoordeling van de naleving wordt onder meer nagegaan of meldplichtige transacties tijdig en met de juiste indicator zijn gemeld en of de melding voldoende concrete identificatie-, UBO-, transactie- en tegenpartijgegevens bevat. Ook wordt beoordeeld of de ontvangstbevestiging is bewaard, gevraagde aanvullende informatie is verstrekt en de geheimhoudingsverplichting is nageleefd.

9.10 Samenwerking tussen Analyse en Toezicht

De Afdeling Analyse en de Afdeling Toezicht vervullen verschillende functies.

De Afdeling Analyse richt zich op het ontvangen, registreren, verrijken en analyseren van meldingen en andere gegevens binnen de wettelijke taak van FIU Curaçao.

Deze scheiding van taken laat toe dat informatie binnen de grenzen van de LvMOT wordt gebruikt of verstrekt wanneer daarvoor een wettelijke grondslag bestaat.

Artikel 20, vierde lid, onderdeel a, LvMOT bepaalt dat FIU Curaçao gegevens en inlichtingen over onder meer het meldgedrag en de kwaliteit van meldingen van meldende Juridische en Administratieve dienstverleners aan de toezichthouder kan verstrekken.

Het aantal meldingen van een instelling wordt niet los van de omstandigheden beoordeeld. Een laag of hoog aantal meldingen bewijst op zichzelf niet dat de instelling haar meldplicht wel of niet correct naleeft.

Hoofdstuk 10 Bestuurlijke maatregelen en verzwarende omstandigheden

10.1 Wettelijke grondslag en handhavingsinstrumenten

FIU Curaçao bevordert de naleving van de LID, de LvMOT en de op grond van deze landsverordeningen uitgevaardigde voorschriften en richtlijnen. Wanneer een instelling haar verplichtingen niet of onvoldoende naleeft, kan FIU Curaçao binnen haar wettelijke bevoegdheden toezicht- en handhavingsmaatregelen treffen.

Deze P&G creëert geen zelfstandige bevoegdheid om een last onder dwangsom, bestuurlijke boete of andere sanctie op te leggen. Een handhavingsmaatregel kan alleen worden toegepast wanneer daarvoor een grondslag bestaat in de toepasselijke landsverordening en, waar vereist, het bijbehorende landsbesluit.

De toepasselijke bedragen en wettelijke maxima worden samengevat in Bijlage III. De instelling en de toezichthouder raadplegen bij toepassing steeds de actuele officiële tekst.

Niet iedere toelichtende passage, aanbeveling of voorbeeld in deze P&G vormt zelfstandig een beboetbare norm. Bij handhaving moet steeds worden aangegeven welke concrete wettelijke verplichting of welk bindend voorschrift niet is nageleefd.

10.2 Normherstel

Bij een vastgestelde tekortkoming kan FIU Curaçao, wanneer dit passend is, eerst verlangen dat de instelling de naleving herstelt. Het doel daarvan is: de overtreding te beëindigen, cliëntdossiers of procedures alsnog op orde te brengen, verdere overtredingen te voorkomen en de wettelijke verplichting duurzaam in de bedrijfsvoering op te nemen.

Normherstel kan plaatsvinden door middel van schriftelijke vastlegging van de bevinding, een herstelplan, een gestelde hersteltermijn, aanvullende informatieverzoeken en een opvolgingsonderzoek.

Het bieden van een herstelmogelijkheid is niet in alle gevallen verplicht en verhindert niet dat daarnaast of vervolgens een formele handhavingsmaatregel wordt getroffen wanneer daarvoor een wettelijke grondslag bestaat.

Tijdig en volledig herstel kan worden meegewogen bij de verdere beoordeling. Het neemt echter niet automatisch weg dat eerder een overtreding heeft plaatsgevonden.

10.3 Last onder dwangsom

Een last onder dwangsom is in de eerste plaats gericht op herstel. De beschikking omschrijft welke overtreding moet worden beëindigd, welke herstelmaatregelen moeten worden genomen en binnen welke termijn dit moet gebeuren.

Wanneer de instelling niet tijdig aan de last voldoet, kan zij de vastgestelde dwangsom verbeuren.

De beschikking vermeldt overeenkomstig de toepasselijke wettelijke bepalingen de overtreden norm, de feiten waarop de vaststelling berust en de maatregelen die de instelling moet nemen. Indien van toepassing worden tevens de begunstigingstermijn, de hoogte en berekening van de dwangsom, het maximumbedrag dat kan worden verbeurd en de mogelijkheden van bezwaar of beroep vermeld.

De dwangsom moet in redelijke verhouding staan tot de zwaarte van het geschonden belang en tot de beoogde werking van de maatregel.

10.4 Bestuurlijke boete

Een bestuurlijke boete is een bestraffende maatregel. Zij kan alleen worden opgelegd voor overtredingen die in de toepasselijke landsverordening en het bijbehorende boetebesluit als beboetbaar zijn aangewezen.

De boete kan, afhankelijk van de wettelijke grondslag, onder meer betrekking hebben op tekortkomingen in het cliëntenonderzoek, de identificatie en verificatie, de bewaarplicht en het verbod om een dienst te verlenen voordat het vereiste cliëntenonderzoek is voltooid. Ook het niet, te laat of onvoldoende melden van een ongebruikelijke transactie, het niet verstrekken van gevraagde informatie, het niet naleven van een opschortingsopdracht of registratieplicht, schending van geheimhoudingsverplichtingen, het niet uitvoeren van bindende voorschriften en het niet verlenen van de wettelijk vereiste medewerking kunnen binnen de toepasselijke wettelijke grondslag tot een boete leiden.

10.5 Ernstige, structurele en herhaalde overtredingen

Een overtreding kan als ernstig worden beoordeeld wanneer zij een wezenlijke wettelijke verplichting betreft of tot een aanzienlijk risico heeft geleid.

Van een ernstige overtreding kan onder meer sprake zijn wanneer structureel geen cliëntenonderzoek wordt verricht, diensten worden verleend zonder de identiteit van de cliënt of de UBO vast te stellen of bij duidelijke hogere risico's geen verscherpt cliëntenonderzoek wordt toegepast. Ook herhaald te laat of niet melden, het negeren van een bevestigde sanctiematch, handelen in strijd met een bevriezingsmaatregel, het bewust achterhouden of vernietigen van toezichtinformatie, het verstrekken van bewust onjuiste of misleidende informatie, schending van het kennisgevingsverbod en het niet naleven van een opschortingsopdracht kunnen als ernstig worden beoordeeld.

10.6 Verzwarende en verzachtende omstandigheden

Bij de keuze en zwaarte van een maatregel kunnen onder meer de volgende omstandigheden als verzwarend worden meegewogen: opzettelijk of bewust handelen, ernstige nalatigheid, lange duur van de overtreding, grote omvang of een groot aantal betrokken dossiers, herhaling, het negeren van eerdere bevindingen of waarschuwingen, het niet nakomen van een toegezegd herstelplan, het niet naleven van een eerder opgelegde last, het behalen van financieel of ander voordeel, het afwentelen van verantwoordelijkheid op medewerkers of externe partijen, het ontbreken van interne controle, betrokkenheid van het bestuur of hoger leidinggevend personeel, het onder druk zetten van medewerkers om niet te melden, het verhullen of vernietigen van informatie, het verstrekken van onjuiste of misleidende informatie, het belemmeren van toezicht, blootstelling aan aanzienlijke witwas-, terrorismefinanciering of proliferatiefinancieringsrisico's en het risico dat middelen beschikbaar zijn gekomen aan een aangewezen persoon of entiteit.

Niet-naleving van gerichte financiële sancties kan bijzonder ernstig zijn vanwege het risico dat financiële of economische middelen ter beschikking komen van aangewezen personen of entiteiten.

10.7 Proportionaliteit en afweging

FIU Curaçao stemt de handhavingsmaatregel af op de concrete overtreding en de omstandigheden van het geval.

De maatregel moet, overeenkomstig het toepasselijke wettelijke kader, effectief, evenredig en voldoende afschrikkend zijn. Dit betekent niet dat bij iedere overtreding dezelfde maatregel of hetzelfde bedrag wordt toegepast.

Twee overtredingen van dezelfde wettelijke bepaling kunnen verschillend worden beoordeeld wanneer bijvoorbeeld de duur, omvang, verwijtbaarheid of gevolgen wezenlijk verschillen.

10.8 Openbaarmaking, registratie en beroepsorganisaties

Voor zover de toepasselijke landsverordening dit toestaat, kan FIU Curaçao informatie over een opgelegde last onder dwangsom, bestuurlijke boete of overtreding ter openbare kennis brengen.

Openbaarmaking vindt alleen plaats binnen de wettelijke voorwaarden. Daarbij wordt rekening gehouden met: de wettelijke grondslag, de aard van het besluit, de toepasselijke procedure, de belangen van betrokkenen, de verhouding tot strafrechtelijke procedures en de toepasselijke rechtsbescherming.

Artikel 22oo LvMOT bepaalt dat een door de toezichthouder afgegeven vergunning, ontheffing of registratie kan worden ingetrokken of doorgehaald wanneer wordt vastgesteld dat de dienstverlener de bij of op grond van de LvMOT opgelegde verplichtingen niet of onvoldoende naleeft.

Deze bevoegdheid wordt toegepast binnen de voorwaarden en reikwijdte van de wet. Registratie bij FIU Curaçao is geen algemene beroepsvergunning, maar niet-naleving kan wel gevolgen hebben voor een registratie die onder de LvMOT is afgegeven.

10.9 Samenloop van bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving

Bepaalde overtredingen van de LID en de LvMOT kunnen naast bestuursrechtelijke gevolgen ook strafrechtelijk relevant zijn.

De toepasselijke landsverordeningen onderscheiden daarbij onder meer tussen opzettelijk en niet-opzettelijk handelen. Afhankelijk van de wettelijke bepaling kan sprake zijn van een misdrijf of overtreding.

Wanneer tijdens het toezicht feiten naar voren komen die mogelijk strafrechtelijk relevant zijn, kan FIU Curaçao binnen haar wettelijke bevoegdheden en met inachtneming van de geheimhoudings- en informatieverstrekkingsregels: de relevante feiten intern beoordelen, afstemmen met het Openbaar Ministerie, informatie verstrekken aan een andere bevoegde autoriteit, afspraken maken over de volgorde of samenhang van handelingen en het eigen toezicht voortzetten voor zover dit rechtmatig en passend is.

FIU Curaçao kan binnen de wettelijke kaders samenwerken met: het Openbaar Ministerie, andere nationale toezichthouders, opsporingsinstanties, beroepsorganisaties en tuchtrechtelijke instanties, buitenlandse toezichthouders en andere wettelijk bevoegde autoriteiten.

Hoofdstuk 11 Slotbepalingen

11.1 Status en juridische betekenis

Deze Voorschriften en Richtlijnen geven voor de dienstverleners en diensten die vallen onder artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder en 15°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 15 van de LID nadere invulling aan de verplichtingen op het gebied van de voorkoming en bestrijding van witwassen, terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering.

De Voorschriften en Richtlijnen zijn uitgevaardigd binnen de bevoegdheden van FIU Curaçao als toezichthouder. Voor zover bepalingen zijn vastgesteld als voorschrift op grond van de LID of de LvMOT, zijn de betrokken Juridische en Administratieve dienstverleners gehouden daaraan uitvoering te geven.

11.2 Reikwijdte

Deze Voorschriften en Richtlijnen zijn van toepassing op natuurlijke personen, rechtspersonen, samenwerkingsverbanden en andere Juridische en Administratieve dienstverleners die beroeps- of bedrijfsmatig diensten verlenen die vallen onder artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder en 15°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 15º van de LID.

Daaronder vallen, voor zover zij de wettelijk aangewezen diensten verrichten: notarissen en kandidaat-notarissen, advocaten, accountants, belastingadviseurs, juridische adviseurs en administratieve dienstverleners.

De feitelijk verrichte werkzaamheden zijn bepalend voor de toepasselijkheid. De beroepsbenaming, inschrijving bij een beroepsorganisatie of commerciële omschrijving van de dienstverlening is niet doorslaggevend.

11.3 Evaluatie en actualisering

FIU Curaçao beoordeelt periodiek of deze Voorschriften en Richtlijnen moeten worden gewijzigd of aangevuld. Actualisering kan onder meer plaatsvinden naar aanleiding van: wijzigingen van de LID of de LvMOT, nieuwe of gewijzigde landsbesluiten en ministeriële regelingen, wijzigingen in de Curaçaose sanctieregelgeving, wijzigingen van internationale sanctieregimes, een nationale of sectorale risicoanalyse, wijzigingen van de FATF-aanbevelingen of beoordelingsmethodologie, uitkomsten van een evaluatie door de FATF, CFATF of een andere internationale organisatie, ontwikkelingen in witwas-, terrorismefinanciering- of proliferatiefinancieringsmethoden, toezichtbevindingen, ontwikkelingen binnen de betrokken beroepsgroepen, nieuwe technologieën of vormen van dienstverlening en praktische vragen of knelpunten bij de toepassing.

Tussentijdse waarschuwingen, mededelingen, aanvullende richtlijnen en andere officieel door FIU Curaçao gepubliceerde informatie moeten worden betrokken bij de toepassing van deze Voorschriften en Richtlijnen.

11.4 Publicatie en versiebeheer

De geldende versie van deze Voorschriften en Richtlijnen wordt door FIU Curaçao op de daarvoor aangewezen wijze gepubliceerd. Op het document worden ten minste vermeld: de titel, het versienummer, de datum van vaststelling, de datum van inwerkingtreding en indien van toepassing, de versie die wordt vervangen.

De instelling zorgt ervoor dat zij de geldende versie gebruikt en dat wijzigingen tijdig worden verwerkt in: de institutionele risicoanalyse, het compliance beleid, de werkprocedures, cliëntacceptatie- en controleformulieren, opleidingsmateriaal, interne controles en afspraken met externe dienstverleners of groepsonderdelen.

11.5 Overgang naar de nieuwe versie

Deze Voorschriften en Richtlijnen vervangen met ingang van de in § 11.6 genoemde datum de eerdere voor de diensten vallende onder artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder en 15°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 15° van de LID geldende Voorschriften en Richtlijnen van FIU Curaçao, voor zover daarvan sprake is.

De instelling beoordeelt vóór of zo spoedig mogelijk na de datum van inwerkingtreding welke aanpassingen nodig zijn in haar beleid, procedures, systemen, opleidingen en cliëntdossiers.

11.6 Inwerkingtreding

Deze Voorschriften en Richtlijnen treden in werking op de datum van publicatie. Zij zijn van toepassing op dienstverleners die een dienst verlenen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder 15°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 15°, van de LID.

11.7 Citeertitel

Deze Voorschriften en Richtlijnen kunnen worden aangehaald als: Voorschriften en Richtlijnen voor Notarissen, Advocaten, Accountants, Belastingadviseurs en Administratiekantoren, als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder 15°, van de LvMOT en artikel 1, eerste lid, onderdeel b, onder 15°, van de LID.

Bijlage I Gebruikte afkortingen

Afkorting	Betekenis
AML	“Anti-Money Laundering” – bestrijding van witwassen
AML/CFT/CPF	Het gezamenlijke kader ter voorkoming en bestrijding van witwassen, terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering
CDD	“Customer Due Diligence” – cliëntenonderzoek
CFATF	Caribbean Financial Action Task Force
CFT	“Countering the Financing of Terrorism” – bestrijding van terrorismefinanciering
CPF	“Countering Proliferation Financing” – bestrijding van proliferatiefinanciering
DNFBP	“Designated Non-Financial Businesses and Professions”
FATF	“Financial Action Task Force”
FIU Curaçao	Financial Intelligence Unit Curaçao – Financiële Inlichtingen Eenheid Curaçao
goAML	Het door FIU Curaçao aangewezen elektronische systeem voor registratie en het melden van ongebruikelijke transacties
LID	Landsverordening identificatie bij dienstverlening
LvMOT	Landsverordening melding ongebruikelijke transacties
ML	“Money Laundering” – witwassen
ML/TF	“Money Laundering and Terrorist Financing” – witwassen en terrorismefinanciering
NRA	National Risk Assessment
P&G	“Provisions and Guidelines”
PEP	“Politically Exposed Person” – politiek prominente persoon
PF	“Proliferation Financing” – proliferatiefinanciering
Rec.	Recommendation – FATF-aanbeveling
TF	Terrorist Financing – terrorismefinanciering
TFS	“Targeted Financial Sanctions” – gerichte financiële sancties

Afkorting	Betekenis
UBO	“Ultimate Beneficial Owner” – Uiteindelijk Belanghebbende
VN	Verenigde Naties
V&R	Voorschriften & Richtlijnen

Bijlage II Bronnen en wettelijke grondslagen

1 Nationale wet- en regelgeving

Landsverordening identificatie bij dienstverlening (LID), P.B. 2017, no. 92 (GT), met de voor SUB 15 relevante wijzigingen, waaronder P.B. 2024, no. 41. Raadpleeg steeds de geldende geconsolideerde tekst.

Landsverordening melding ongebruikelijke transacties (LvMOT), P.B. 2017, no. 99 (GT), met de voor SUB 15 relevante wijzigingen, waaronder P.B. 2024, no. 41. Raadpleeg steeds de geldende geconsolideerde tekst.

Regeling indicatoren ongebruikelijke transacties, P.B. 2015, no. 73, zoals gewijzigd bij P.B. 2024, no. 60, met de voor de concrete dienst toepasselijke indicatoren.

Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes melding ongebruikelijke transacties 2021, P.B. 2021, no. 69, zoals gewijzigd bij P.B. 2026, no. 162.

Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes dienstverleners 2022, P.B. 2023, no. 6, zoals gewijzigd bij P.B. 2026, no. 162.

Sanctielandsverordening en Omnibus-Sanctiebesluit Curaçao, P.B. 2025, no. 52, zoals gewijzigd bij P.B. 2026, no. 144.

Provisions for Identification and Verification without Physical Contact, CBCS, FIU Curaçao en CGA, juli 2026.

2 Internationale standaarden

FATF Aanbevelingen in het bijzonder Aanbevelingen 22 en 23 en de bijbehorende Toelichting.

3 Relatie met de FATF criteria

Aanbevelingen 22 en 23 en de relevante criteria van Aanbevelingen 1, 10, 12, 17, 18, 20 en 35 zijn in dit document verwerkt als internationaal beoordelingskader. Zij vormen geen zelfstandige wettelijke grondslag; voor afdwingbare verplichtingen wordt steeds aangesloten bij de LID, de LvMOT en de daarop gebaseerde regelgeving.

4 Nationale beleidsdocumenten

National Risk Assessment (on) Money Laundering Curaçao 2020, gepubliceerd in mei 2023, beoordelingsperiode 2018-2021.

FATF criterium	Onderwerp	
1.9(b) en (c)	Vereenvoudigde maatregelen en begeleiding bij lager risico	§ 3.3 en § 4.7
1.13	Beleid, controles, goedkeuring senior management en monitoring	§ 3.4
1.14(a) en (b)	Verscherpte en vereenvoudigde maatregelen evenredig aan risico	§ 3.3, § 3.4 en § 4.7

FATF criterium	Onderwerp	
1.15(a)-(e)	Identificatie, vastlegging, actualisering en beheersing van PF-risico's	§ 3.5
10.18	Vereenvoudigd cliëntenonderzoek bij aantoonbaar lager risico	§ 4.7
17.3(b)	Toezicht op groep brede CDD-, bewaar- en AML/CFT-programma's	§ 4.8
17.3(c)	Beheersing van hoger landenrisico door groepsbeleid	§ 4.8
35.1	Effectieve, evenredige en afschrikkende sancties binnen wettelijke grondslag	§ 10.1 en Bijlage III

Bijlage III Bestuurlijke boetes en lasten onder dwangsom

1 Wettelijk kader

FIU Curaçao kan ten aanzien van Juridische en Administratieve dienstverleners die diensten verrichten als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 15°, van de Landsverordening identificatie bij dienstverlening en artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 15°, van de Landsverordening melding ongebruikelijke transacties, handhavend optreden wanneer zij de voor hen geldende wettelijke verplichtingen niet naleven.

Onder artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 15°, van de LID en artikel 1, eerste lid, onderdeel a, sub 15°, van de LvMOT vallen, voor zover zij de in de LID en de LvMOT aangewezen diensten beroeps- of bedrijfsmatig verrichten: notarissen, kandidaat-notarissen, advocaten, accountants, belastingadviseurs, administratiekantoren en andere natuurlijke personen, rechtspersonen of vennootschappen die vergelijkbare aangewezen juridische, fiscale, administratieve of accountancydiensten verrichten.

2 Last onder dwangsom

Een last onder dwangsom is een herstelsanctie. Zij is erop gericht een overtreding te beëindigen, herhaling daarvan te voorkomen of de gevolgen ervan weg te nemen.

Het opleggen van een last onder dwangsom ontslaat de instelling niet van de verplichting om alsnog volledig aan de LID, de LvMOT en de daarop gebaseerde voorschriften te voldoen.

3 Bestuurlijke boete

Een bestuurlijke boete is een bestraffende sanctie. FIU Curaçao kan een bestuurlijke boete opleggen indien daarvoor in de LID of de LvMOT een wettelijke grondslag bestaat en de overtreden bepaling in het toepasselijke boete- en dwangsombesluit is opgenomen.

Bij de toepassing van een bestuurlijke boete worden de wettelijke waarborgen in acht genomen. De overtreding, de wettelijke grondslag, de relevante feiten en de aan de instelling verweten gedraging moeten voldoende duidelijk worden vastgesteld.

Indien betaling tot onaanvaardbare financiële gevolgen zou leiden, kan het bedrag, voor zover de toepasselijke wettelijke regeling dat toestaat, gemotiveerd worden verlaagd.

4 Bedragen op grond artikel 1, eerste lid, onderdeel b, sub 15°, van de van de LID

Overtreden bepaling LID	
Artikel 2, eerste lid	Cg,80.000
Artikel 2, tweede lid	Cg.80.000
Artikel 2, derde lid	Cg.80.000
Artikel 2, vierde lid	Cg.80.000
Artikel 2, zevende lid, laatste volzin	Cg.80.000
Artikel 2, achtste lid, laatste volzin	Cg.80.000
Artikel 2a	Cg.80.000
Artikel 2b	Cg.80.000

Overtreden bepaling LID	
Artikel 2d	Cg.80.000
Artikel 2e, tweede lid	Cg.80.000
Artikel 3, eerste lid	Cg.80.000
Artikel 3, tweede lid	Cg.80.000
Artikel 3, derde lid	Cg.80.000
Artikel 3, vierde lid	Cg.80.000
Artikel 3, vijfde lid	Cg.80.000
Artikel 3, zesde lid	Cg.80.000
Artikel 5, eerste lid	Cg.80.000
Artikel 5, tweede lid	Cg.80.000
Artikel 5, derde lid	Cg.80.000
Artikel 5, vierde lid	Cg.80.000
Artikel 5a	Cg.50.000
Artikel 5b	Cg.50.000
Artikel 5c	Cg.50.000
Artikel 5d	Cg.50.000
Artikel 5e	Cg.50.000
Artikel 5f	Cg.50.000
Artikel 5g	Cg.50.000
Artikel 5h	Cg.50.000
Artikel 5i	Cg.80.000
Artikel 6	Cg.80.000
Artikel 7	Cg.120.000
Artikel 8, eerste lid	Cg.80.000
Artikel 8, tweede lid	Cg.120.000
Artikel 8a, derde lid	Cg.80.000
Artikel 8a, vierde lid	Cg.120.000
Artikel 9v, tweede lid	Cg.120.000
Artikel 11, derde lid, laatste volzin	Cg.80.000
Artikel 11, zevende lid	Cg.80.000

5 Bedragen op grond van de LvMOT

Overtreden bepaling LvMOT	artikel 1, eerste lid, onderdeel a, onder 15°
Artikel 11	Cg.80.000
Artikel 11a, eerste lid	Cg.80.000
Artikel 12, tweede lid	Cg.80.000
Artikel 13	Cg.80.000
Artikel 13a, vijfde lid	Cg.80.000
Artikel 15a, eerste lid	Cg.80.000
Artikel 15a, tweede lid	Cg.80.000
Artikel 20, eerste lid	Cg.80.000
Artikel 20, tweede lid	Cg.80.000
Artikel 20a, derde lid	Cg.80.000
Artikel 20a, vierde lid	Cg.80.000
Artikel 22v, tweede lid	Cg.120.000
Artikel 22mm, derde lid, laatste volzin	Cg.80.000
Artikel 22mm, achtste lid	Cg.80.000

6 Overgangsrecht

Artikel III van P.B. 2026, no. 162 bepaalt dat voor overtredingen die vóór de inwerkingtreding van dat landsbesluit hebben plaatsgevonden of zijn aangevangen, het voordien geldende recht van toepassing blijft.

P.B. 2026, no. 162 is uitgegeven op 31 juli 2026 en op grond van artikel IV op 1 augustus 2026 in werking getreden. Dit betekent: voor overtredingen die vóór 1 augustus 2026 hebben plaatsgevonden of zijn aangevangen, blijft het vóór die datum geldende recht van toepassing, voor overtredingen die op of na 1 augustus 2026 zijn aangevangen, gelden de bij P.B. 2026, no. 162 vastgestelde bedragen en bij een voortdurende overtreding moet worden vastgesteld wanneer de overtreding juridisch is aangevangen en welk overgangsrecht daarop van toepassing is.

7 Valuta en wijze van vermelding

In P.B. 2026, no. 162 worden de bedragen aangeduid met “Cg”. Deze afkorting wordt daarom ook in deze bijlage gebruikt. Bij een formeel handhavingsbesluit wordt de valuta vermeld overeenkomstig de op dat moment geldende wettelijke regeling.

De bedragen in deze bijlage mogen niet als automatische of standaardboetes worden gepresenteerd. Voor iedere maatregel zijn een afzonderlijke wettelijke grondslag, een deugdelijke vaststelling van de feiten en een gemotiveerd besluit vereist.

8 Officiële bronnen

Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes dienstverleners 2022, P.B. 2023, no. 6.

Landsbesluit dwangsommen en bestuurlijke boetes melding ongebruikelijke transacties 2021, P.B. 2021, no. 69.

Landsbesluit houdende algemene maatregelen tot wijziging van beide boete- en dwangsombesluiten, P.B. 2026, no. 162.

Verbeterblad bij P.B. 2026, no. 162, gedateerd 12 augustus 2026.

Voor de toepassing van deze bijlage geldt steeds de actuele officiële tekst van de desbetreffende landsverordening, het landsbesluit en de daarbij behorende bijlagen.